

Gjuro Carnelutti. Građanska kuća Malančec, 1902.

a. Pročelje, bočna i stražnja fasada vile Malančec, stanje 2002. godine

b. Originalni nacrti Gjura Carneluttija: presjek, pročelje, tlocrti prizemlja, prvog kata, tavana, podruma, temelja i situacija.

Iz zbirke planova i arhitektonskih nacrti Muzeja grada Koprivnice.

MUZEJSKA ZBIRKA DR. VLADIMIR MALANČEC

MUZEOLOŠKA KONCEPCIJA, MUZEOLOŠKI PROGRAM I STALNI POSTAV MUZEJSKE ZBIRKE DR. VLADIMIR MALANČEC

I. UVOD

A. MUZEOLOŠKA KONCEPCIJA ZBIRKE DR. MALANČEC KOPRIVNICA

*A*rhitektura i muzejska zbirka čine kompleksnu ambijentalnu cjelinu pokretne i nepokretne baštine iz prvih desetljeća 20. stoljeća, jedinstvenu u Hrvatskoj, a rijetku u europskim razmjerima, kako u konzervatorskom, tako i u muzeološkom smislu. Pokretna i nepokretna građa (arhitektura, okućnica, upotrebnih predmeti stanovanja, kolekcije slika i predmeta primijenjene umjetnosti...) koja posjeduje stilske odlike kasnog historicizma (neorenesansa, altdeutch) i srednjoeuropske secesije, međusobno se nadopunjuju i na transdisciplinarni način predstavljaju cjelovitu rekonstrukciju prostora, načina života u originalnom ambijentu te pružaju informaciju o slici vremena i obiteljskom životu u prvim godinama 20. stoljeća.

Povezivanje prostora, arhitekture i kompleksne muzejske zbirke Malančec u kojoj se nepokretni i pokretni predmeti u konzervatorskom i muzeološkom smislu nadopunjuju, po svom značaju **jedinstveno je u Hrvatskoj.**

KOMPARATIVNA GRAĐA (srodne muzejske zbirke u Hrvatskoj i Europi)

Neki poznatiji **evropski** primjeri su Villa Stuck (München), Casa Mila (Barcelona) te čitav niz rodničkih i memorijalnih kuća širom Evrope.

Muzeološki srodni, ali ne i identični **primjeri u Hrvatskoj** su izrazita rijetkost, najčešće su iz kasnijih vremenskih razdoblja, a po svom sadržaju i muzeološkoj koncepciji nisu kompleksni poput Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec jer u nedostatku muzejske građe nisu u mogućnosti dosljedno provesti princip ambijentalne cjelovitosti: Zbirka Anke Gvozdanić (Zagreb), Zbirka graditelja Viktora Kovačića (Zagreb), Zbirka Miroslava i Bele Krleže na Gvozdu (Zagreb), Memorijalna kuća Vlahe Bukovca (Cavtat), Zbirka Baltazara Bogišića (Cavtat), Rodna kuća Marka Pola (Korčula), Muzej Preradović (Pitomača) itd.

Muzejska zbirka dr. Vladimir Malančec je, po broju očuvanih originalnih predmeta i cjelovitog ambijenta stilske razdoblja koje odražava prijelaz 19. / 20. stoljeće, jedina te vrste u Hrvatskoj.

B. PROJEKT STALNOG POSTAVA

Novi stalni postav Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec kao muzeološki cilj ima uspostavljanje izvorne ambijentalne cjeline građanske vile iz prve četvrtine 20. stoljeća sa "slojevima" preuzetim od predaka i "slojevima" koji su se nataložili tijekom 20. stoljeća. U novom stalnom postavu trebalo bi organizirati i ukloniti pojedine predmete ili pridružiti neke koji su u prethodnoj fazi zbog dotrajalosti ili nekih drugih razloga izmješteni u spremište.

Raspored predmeta i umjetnina mijenjao se tijekom vremena ovisno o potrebama svojih korisnika, a ozbiljnije je poremećen u trenutku preuzimanja zbirke 1985. godine kada je dio predmeta (uglavnom ćilima, nakita, numizmatike, odjeće, osobnih predmeta ...) prešao u vlasništvo drugih nasljednika, zatim pri izmještanju predmeta uslijed ratne opasnosti 1991./2. i, naposljetku, pri izmještanju predmeta prilikom rješavanja statičke sanacije objekta 1997. godine. Rekonstrukciju objekta i cjelokupnog prostora moguće je izvesti prema prikupljenim izvornim fotografijama iz obiteljskog albuma i fotodokumentacije (oko 300 kat. jedinica) koje su izrađivane prije svakog pojedinog zahvata.

Izuzetno je zanimljiva kupaonica s postojećim inventarom pa bi rekonstrukciju trebalo izvesti nakon što se razmotri mogućnost nabave adekvatnog sanitarnog inventara iz razdoblja izgradnje objekta. Najveća pažnja trebala bi biti posvećena konzervatorskoj i restauratorskoj zaštiti najstarijeg zidnog oslika iz 1902. koji je i određivao ugođaj ambijenta. Zavjese i dekoracije su do te mjere dotrajale da ih nije moguće spasiti pa ih je potrebno sašiti od materijala odabranog prema predlošcima na starim obiteljskim fotografijama. Kako su tepisi i ćilimi imali značajnu ulogu u oblikovanju prostora, potrebno ih je naknadno nabaviti planiranom akvizicijom, prema popisu iz ostavštine gdje je naveden njihov broj i točne dimenzije. Razmještaj i vrstu trebalo bi odrediti u dogovoru sa stručnjakom za ćilimarstvo, a prema izvornim (obiteljskim) fotografijama i s ciljem da se uspostavi atmosfera prvobitnog građanskog ambijenta iz prve četvrtine 20. stoljeća.

Za ispravno muzeološko prezentiranje Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec trebalo bi iskoristiti mogućnost proširenja stalnog postava u dio prizemlja koji je imao polujavni (odvjetnička kancelarija, čekaonica) i gospodarski karakter (kuhinja, ostava, blagovaonica, soba za poslugu). Istovremeno je moguće zadovoljiti i želju i potrebu Grada Koprivnice za reprezentativnim gradskim prostorom (prijemi visokih gostiju, primanja, press konferencije) koji bi svojom opremom i namještajem odražavao duh građanske Koprivnice. Isti bi prostor služio za povremene manje izložbe koje bi, kao ciljanu publiku, imale užu zajednicu - građane Koprivnice, koprivničke škole i vrtiće, kolekcionare... Kako se radi o relativno skućenom prostoru kojem se mijenja prvobitni sadržaj (stanovanje), potrebno je osmisliti uvođenje i iskorištavanje novih tehnologija (računalo s touch screenom, multimedija, DVD) pomoću kojih bi se u formi info pulta istaknule legende i predstavili originalni nacrti i dokumenti, **arhivalije** i fotografije koje bi detaljnije govorile o zbirci, pojedinim predmetima iz zbirke, njezinim vlasnicima i njezinom donatoru, ali i Koprivnici prve polovice 20. stoljeća.

C. DO SADA JE UČINJENO

15. travnja 1970.: zaštićena urbanistička cjelina Koprivnice u kojoj se nalazi kuća Malančec, građevina je upisana u Registar nepokretnih spomenika kulture Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu (Registarski br.770. 02 - 217 / 2 - 1970.).

- 5. studeni 1981.:** Oporuka dr. Vladimira Malančeca, Koprivnica.
- 29. listopada 1985.:** Rješenje o nasljeđivanju (Općinski sud u Koprivnici, VIII 0 - 645 / 85.16.).
- studeni 1996.:** Geomehanički istražni radovi s laboratorijskim ispitivanjem, Geotehnički elaborat (Geokon, Varaždin, Arh. br. 1. - 96 / 51).
- veljača 1997.:** Glavni projekt sanacije konstrukcije zgrade Malančec (br. 1296065), Izvedbeni projekt sanacije konstrukcije zgrade Malančec, Predmjer sanacija konstrukcije zgrade dr. Vladimir Malančec, Statički proračun, Radovi sanacije konstrukcije, Sanacija temelja mikropilotima, (Coart d.o.o. Koprivnica, Mirko Patrčević).
- 29. travnja 1997.:** Okrugli stol o donaciji dr. Vladimir Malančec.
- srpanj 1997.:** Uvid u stanje Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec Koprivnica (MDC Zagreb, Želimir Laszlo, konzervator savjetnik).
- 12. veljača 1999.:** Mišljene o stanju, sanaciji i prezentaciji kuće Malančec (Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu, 532-19-04-99-1/ŽF/BS).
- 22. svibanj 1999.:** Prijedlog namjene prostorija kuće Malančec (MDC Zagreb, Želimir Laszlo, konzervator savjetnik; MGKc Koprivnica, Draženka Jalšić, kustos).
- lipanj 1999.:** Studija o konzervatorsko - restauratorskim istraživanjima zidnog oslika kuće Malančec (Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb, Ivan Srša, Drago Miletić).
- studeni 1999.:** Arhitektonska snimka kuće Malančec M 1:50, (Forma biro d.o.o. Koprivnica, Zdravko Sarapa, dipl. ing. arh.).
- rujan - listopad 2000.:** Revizija fundusa umjetnina - Popis pokretnih predmeta inventirane i neinventirane muzejske građe (Muzej grada Koprivnice, Draženka Jalšić Ernečić).
- travanj 2000. - ožujak 2001.:** Opažanje repera na zgradi Malančec u Koprivnici (Geometar, Sesvete), Opažanje vertikalnosti na zgradi Malančec u Koprivnici (Geometar, Sesvete).
- lipanj 2002.:** Troškovnik radova na sanaciji konstrukcije, Troškovnik radova na sanaciji krovišta, Projekt izvedbe horizontalnih zatega, Projekt opterećenja zidova i stropova, Projekt radova injektiranja, Projekt tesarskih radova, Projekt limarskih radova (Coart d.o.o. Koprivnica, Mirko Patrčević).
- lipanj 2002.:** Pokrenut postupak zaštite vile Malančec Koprivnica (Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu).
- kolovoz 2002.:** Pokrenut postupak zaštite Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec Koprivnica (Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu).
- lipanj - kolovoz 2002.:** Muzeološka koncepcija zbirke dr. Vladimir Malančec Koprivnica (Muzej grada Koprivnice, Draženka Jalšić Ernečić, kustos), Projekt stalnog postava (Muzej grada Koprivnice, Draženka Jalšić Ernečić, kustos), Sinopsis stalnog postava (Muzej grada Koprivnice, Draženka Jalšić Ernečić, kustos).

D. TREBA UČINITI (PROJEKTI)

Projektni zadatak stalnog postava (kustos, muzeolog); Idejni projekt stalnog postava (arhitekt - projektant); Izvedbeni projekt stalnog postava (arhitekt - projektant); Projekt vodovodnih i odvodnih instalacija (kanalizacija); Projekt sistema grijanja i klima uređaja; Projekt elektro instalacija; Projekt rasvjete muzejskih predmeta i vitrina; Projekt ozvučenja i telekomunikacije objekta (sustav interne komunikacije unutar objekta); Projekt informatizacije objekta i zbirke; Projekt hortikulture s parkovnom arhitekturom i javnom rasvjetom; Projekt kretanja objektom (zatvoreni, poluzatvoreni i

otvoreni režim); Projekt kretanja posjetitelja; Projekt sistema kretanja invalida (planiranje teretnog dizala?); Projekt sigurnosnih sklopova i zaštite; Projekt protuprovalnog dojavljivanja (alarm); Projekt vatrodojavnog dojavljivanja (alarm, sprinkleri); Projekt sistema ovlaživanja zraka (uz prethodno mišljene konzervatorske i restauratorske službe); Projekt studijskih spremišta; Projekt konzervatorske zaštite objekta (u postupku); Projekt konzervatorske zaštite muzejske zbirke kao cjeline (u postupku) Projekt konzervatorskih i restauratorskih radova na objektu; Projekt izmještanja i privremenog smještaja muzejskih predmeta; Projekti konzervatorskih i restauratorskih radova na pojedinim muzejskim predmetima grupirano prema vrsti građe i materijalu (namještaj, slike, tekstil, keramika, papir, fotografije i sl.); Plan, program i troškovnik konzervatorskih i restauratorskih radova na eksterijeru objekta; Plan, program i troškovnik konzervatorskih i restauratorskih radova na zidnom osliku; Plan, program i troškovnik konzervatorskih i restauratorskih radova na muzejskim predmetima; Dugoročni i kratkoročni plan i program aktivnosti Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec; Godišnji plan i program aktivnosti; Plan stručne, znanstvene i istraživačke djelatnosti; Program izložbene djelatnosti; Program nakladničke djelatnosti; Program pedagoške djelatnosti; Korporativni identitet kuće i media marketing plan; PR (program promotivne djelatnosti)

II. MUZEOLŠKI PROGRAM MUZEJSKE ZBIRKE DR. VLADIMIR MALANČEC KOPRIVNICA

UVOD

Muzej grada Koprivnice svoje bogatstvo temelji na privatnim donacijama i ostavštinama koje su pašionirani kolekcionari godinama prikupljali da bi ih naposljetku, kao vrijedne zbirke, nesebično darovali muzeju. Muzejska zbirka dr. Vladimir Malančec (građanska kuća s brojnim vrijednim zbirka-ma) predstavlja kulturno dobro koje po svojem obimu, kompleksnosti i vrijednosti spada u red najznačajnijih donacija u Hrvatskoj koje se odnose na početak 20. stoljeća, a jedinstvena je po tome što čini jedinstvenu ambijentalnu cjelinu građanskog života iz prvih godina 20. stoljeća.

Koprivnički odvjetnik dr. Vladimir Malančec (1898. - 1985.) je prema "*Rješenju o nasljeđivanju*" (VIII 0-45 / 85.16.) 297 / 85. Općinskog suda u Koprivnici, Muzeju grada Koprivnice i Gradu Koprivnici 1985. godine oporukom darovao obiteljsku vilu s okućnicom podignutu u najstarijem dijelu grada, s cjelokupnim inventarom i brojnim vrijednim zbirka-ma. Prema vrsti donirane muzejske građe, zbirka dr. Vladimir Malančec predstavlja jedinstvenu ambijentalnu cjelinu iz prvih godina 20. stoljeća koja, osim svoje umjetničke i kulturno-povijesne vrijednosti, posjeduje elemente memorijalne zbirke.

Polazišna ideja muzejske prezentacije donacije dr. Vladimir Malančec je **cjelovito i ambijentalno prezentiranje** objekta, okućnice, ukupnog sačuvanog inventara pri čemu je namjera u cijelosti valorizirati i postaviti vrijednosti arhitekture obiteljske vile, prostora u kojem je *in situ* smještena Muzejska zbirka dr. Vladimir Malančec. Za potrebe muzejske prezentacije potrebno je postojeću arhitekturu obiteljske vile iskoristiti kao autentični muzejski izložak u kojem je u stalni muzejski postav uključen postojeći (zatečeni) ambijent građanskog života koji se u objektu odvijao između 1902. i 1985. godine.

Programom stalnog postava, uz predstavljanje najvrijednijih zbirki (umjetnina, namještaja, predmeta

umjetničkog obrta, biblioteke), predlaže se očuvanje i rekonstrukcija postojećih sadržaja građanskog života obitelji Malančec (predvorje, veliki salon, mali salon, radna soba, biblioteka, spavaća soba, kupaonica itd.). Konačna odluka o razmještanju donijeti će se u dogovoru s *arhitektom - projektantom stalnog postava*, nakon izvršenih konzervatorskih (i mogućih arheoloških¹) radova. Konzervatorski radovi na objektu djelomično će diktirati **projektni zadatak**.

Donosimo osnovne elemente za *konceptiju stalnog postava* s naznačenim tematskim cjelinama i pobrojanim ključnim predmetima na temelju kojih bismo mogli odrediti količinu prostora potrebnog za novi stalni postav muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec. Detaljni *scenarij* iziskuje studijski rad koji će se vršiti paralelno s izradom *idejnog projekta*.

Radi objašnjavanja muzejskog postava, osim rekonstrukcijama postojećih prostorija, služit ćemo se maketama, kartama, grafikonima, legendama, DVD projekcijom i nizom suvremenih muzeografskih pomagala. Nastojat ćemo, što je moguće detaljnije, zadržati prostorne parametre, izgled ambijenta i odnose građanske kuće iz vremena njezinog korištenja u 20. stoljeću, s naglaskom na oblikovanje ambijenta u prvim godinama 20. stoljeća.

Muzejski postav zbirke dr. Vladimir Malančec bit će iskaz znanja u kojem će biti prikazana najsuremenija stručna i znanstvena dostignuća muzejske prakse dok ćemo sva otvorena pitanja i probleme ostaviti za povremene studijske i tematske izložbe.

Valorizacijom i revalorizacijom poklonjene građe, ali i izučavanjem načina života obitelji Malančec kroz cijelo 20. stoljeće, po prvi se put kao nedjeljiva cjelina valorizira nekoliko razina ove izuzetno vrijedne muzejske zbirke. Muzeološkom koncepcijom novog² stalnog postava zbirke nastojalo se temeljito, kompleksno i svestrano prikazati nekoliko razina značenja ove vrijedne donacije:

* valorizirati i revalorizirati arhitekturu vile Malančec i vrijednost projekta zagrebačkog graditelja *Gjuro Carnelutija* iz 1902., donoseći životopis graditelja i prikaz najvažnijih objekata izgrađenih u Koprivnici; valorizirati i revalorizirati cjelokupni inventar koji, uz petstotinjak predstavljenih u prvom stalnom postavu, broji više od tisuću kataloških jedinica koje, uz nekoliko starijih primjeraka 18. stoljeća, obuhvaćaju razdoblje od 1850. - 1950. godina; izraditi projekt zaštite zbirke kao ambijentalne cjeline; izraditi projekt zaštite objekta kao spomenika kulture; izraditi temeljitu katalošku obradu svakog pojedinog predmeta; prikazati javnu, društvenu i političku angažiranost pojedinih članova obitelji Malančec koji su sudjelovali i utjecali na život građanske Koprivnice na kraju 19. i tijekom 20. stoljeća; prikazati način života, razmišljanja, ponašanja i ophođenja građanskog sloja na primjeru obiteljskog života i obiteljskih vrijednosti; prikazati odnos donatora prema vlastitom domu; prikazati temeljitu i iscrpnu usporednu kronologiju obitelji Malančec i grada Koprivnice; objaviti vodič kroz muzejsku zbirku dr. Vladimir Malančec. Izrada muzejskog vodiča dug je i obaveza Muzeja grada Koprivnice kao stručne ustanove prema javnosti, ali i prema donatoru dr. Vladimiru Malančecu i njegovoj obitelji.

Za cjelovitu muzeološku prezentaciju Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec bilo bi potrebno predvidjeti **prostor za povremene izložbe** u kojem bi se suvremenim muzeografskim pomagalima sustavno obrađivale i prezentirale pojedine teme koje se, u najširem smislu, vežu uz život koprivničke obitelji koja je tijekom 20. stoljeća izvršila značajan utjecaj na razvoj građanske Koprivnice. Moguće teme: Koprivnica u vrijeme dolaska obitelji Malančec; dr. Matija Malančec i Koprivnica; dr. Vladimir Malančec i Koprivnica; ing. Fedor Malančec i Koprivnica; Odvjetničke kancelarije između dva rata; Arhitektura vile Malančec - Gjuro Carnelutti i Koprivnica, itd.

IZJAVA O POSLANJU MUZEJSKE ZBIRKE DR. VLADIMIR MALANČEC

Temeljno poslanje Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec Koprivnica je da, kao izdvojena cjelina (odjel) Muzeja grada Koprivnice, na cjelovit, interdisciplinaran, dostojanstven i krajnje pozitivan način rječnikom muzejske struke govori o temeljnim vrijednostima, samopoštovanju i poštovanju obitelji kao osnovnog oblika ljudske zajednice. Namjera je očuvati i predstaviti opće dobro kao **ambijentalnu cjelinu građanske kuće, okućnice i ukupnog inventara s izdvojenim zbirkama** koje predstavljaju građanske i obiteljske vrijednosti prve četvrtine 20. stoljeća u kojem su brzom smjenom događaja, otkrića i promjena, u potpunosti izmijenjene materijalne, duhovne i društvene vrijednosti, način života i razmišljanja, međusobni odnosi pojedinca, odnosi u obitelji i zajednici.

Ambijentalna cjelina građanske kuće, okućnice i muzejskih predmeta iz posjeda istaknute koprivničke obitelji, predstavljaju znanje o životu akumulirano u prošlosti za sadašnjost i budućnost, a nastoje cjelovito, interdisciplinarno i transdisciplinarno rekonstruirati i oslikati ukupni način života i dio povijesti grada Koprivnice, njezinu slojevitost i promjenjivost od kraja 19. do posljednje četvrtine 20. stoljeća. Muzejski postav na principima opće teorije baštine odražava povijesne, kulturne, umjetničke, graditeljske, gospodarske, političke, religijske, društvene i obiteljske aspekte koji su ugrađeni u kompleksni, u cijelosti očuvani ambijent građanske kuće iz prvih godina 20. stoljeća, predstavljeni na način koji je komunikativan, zanimljiv i razumljiv svim razinama posjetitelja. Naglasak je stavljen na humani čin *donacije* kao osnove za promišljanje problema u kojem su poštovanje, ustrajnost, ljubav i strast osnova muzejske struke.

POVIJESNI PREGLED KUĆE MALANČEC

Dr. Matija Malančec sagradio je za sebe i svoju obitelj građansku vilu u kojoj je uredio svoj poslovni (odvjetnička kancelarija u prizemlju) i privatni život (prvi kat). Obiteljska kuća na rubu stare gradske jezgre, na prostoru bivših bedema, uz franjevački samostan i crkvu Sv. Antuna Padovanskog, bila je istovremen (a to je još uvijek) na rubu i u središtu gradskog zbivanja. Urbanistički gledano izdvojena, a istovremeno blizu središta grada, građanska vila svojom je impostacijom, ali i poimanjem unutarnjeg prostora, ogledalo ukusa, navika i karaktera svojih korisnika. Stan je organiziran na način da u njemu bude udobno i toplo, a osnovne karakteristike objekta i zbirke su maksimalna suzdržanost, elokvencija, informiranost, otvorenost i intelektualna širina abitanata.

OPIS OBJEKTA

Kuća Malančec je stambeno-poslovna jednokatnica koju je 1902. godine projektirao zagrebački graditelj Cjuro Carnelutti po narudžbi koprivničkog odvjetnika dr. Matije Malančeca. Građevina je projektirana prema koncepciji Regulacionog plana iz 1903. godine koji je bio u izradi, a s kojim je graditelj najvjerojatnije bio upoznat. Zgrada Malančec oblikovana je kao građanska kuća u nizu, međutim, kako je jedini izgrađeni objekt u planiranom potezu, u ranijim je valorizacijama (IPU Zagreb, 1983.) prepoznata kao *urbana vila ladanjskog karaktera s bočno pridruženim dvorištem i vrtom* što je ispravljeno revalorizacijom i analizom urbanističke situacije, arhitekture i građevinskog stanja (dipl. ing. arh. Tomislav Petrinec, 1999.) koju je dostavio Konzervatorski odjel u Zagrebu Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture RH.

Jednokatna građanska kuća smještena je u sjeveroistočni kut parcele, s reprezentativnim uličnim pročeljem koje je prostorno razvedeno erkerom u sredini prvog kata i ukrašeno elementima arhitektonske plastike, skromnijim dvorišnim pročeljem i dva zabatna pročelja koja su ostavila mogućnost obostrane prigradnje objekata u nizu, što nije ostvareno. Južno zabatno pročelje otvoreno je prema vrtnom prostoru dvoetažnom drvenom verandom i vanjskim stepeništem. Dvorišno pročelje nema arhitektonske plastike, već je razvedeno u volumenu što je diktirano prostornim rasporedom: stražnjim gospodarskim ulazom, pridruženim sporednim stepeništem i ulazom u podrumске i pomoćne prostore.

STILSKE KARAKTERISTIKE OBJEKTA

Stilske karakteristike objekta do izražaja dolaze na reprezentativnom uličnom pročelju koje je otvoreno s pet prozorskih osi prizemlja i prvog kata, prostorno razvedeno erkerom simetrične kompozicije u sredini prvog kata i ukrašeno elementima arhitektonske plastike i polukružnim bočnim ulazom. Objekt ima stilska obilježja kasnog historicizma (organizacija prostora) s elementima rane secesije, prije svega arhitektonske plastike (krovni i razdjelni vijenci, doprozornici, natprozornici, plitki pilastri s kapitelima, zaglavno kamenje) kojom dominiraju motivi lovorovog lišća i zaglavni kameni u obliku ženskih glava što su prepoznatljivi arhitektonski ukrasi za većinu objekata zagrebačkog graditelja Gjura Carneluttija. Južna, bočno pridružena dvoetažna drvena veranda, također posjeduje stilske karakteristike secesije kao i detalji žljebova i izljevi za vodu na krovištu erкера, izvedeni od prešanog lima u obliku *garaguja* s fino izrađenim detaljima.

PROSTORNI RASPORED

Raspored prostora je karakterističan za poslovno - stambenu arhitekturu građenu na prijelazu 19. u 20. stoljeće. Sačinjavaju ga **podrum, prizemlje, prvi kat i tavan (P0 + P + P1 + T)**. Podrum i tavan, kao prostori *nižeg reda*, nisu imali druge namjene osim uobičajene. U podrumu je postojala izdvojena prostorija u kojoj su se držali drva i ugljen, a najčešće su se koristili kao prostori za odlaganje i čuvanje sezonskih ili starih stvari - *rumplicimer*.

PRIZEMLJE - DIO JAVNE NAMJENE

Prizemlje je imalo javnu namjenu, u njemu se kroz dvije generacije Malančecovih nalazila odvjetnička kancelarija s posebnim ulazom. Tu su se, u sklopu prostora javne namjene u prednjem dijelu objekta, nalazili hodnik, čekaonica, odvjetnička kancelarija (*advokatura*) i prostor za pohranu pravnih spisa. Glavni ulaz ima predvorje iz kojeg se bočno ulazilo u čekaonicu odvjetničke kancelarije, a ravno u vratima odijeljeno predvorje privatnog, stambenog prostora. Iz polujavnog prostora prizemlja visokim dvokrakim stubištem s dva odmorišta (na polukatu i ispred ulaznih vrata prvog kata) dolazi se pred velika ulazna dvokrilna vrata. Uz glavni, stambeni prostor na prvom katu posjeduje i sporedni, stražnji (gospodarski) ulaz za poslugu s manjim stepeništem koje vodi iz dvorišta. Graditelj je fizički odijelio glavni (prednji) od sporednog (stražnjeg) ulaza koji je iz kuhinje i pomoćnih prostorija u prizemlju vodio u stambeni prostor na prvom katu. Podrumski i tavanski prostori bili su u funkciji pomoćnih prostora koji osim što su zapušteni, nisu promijenjeni od izgradnje objekta.

PRIZEMLJE - DIO STAMBENE NAMJENE

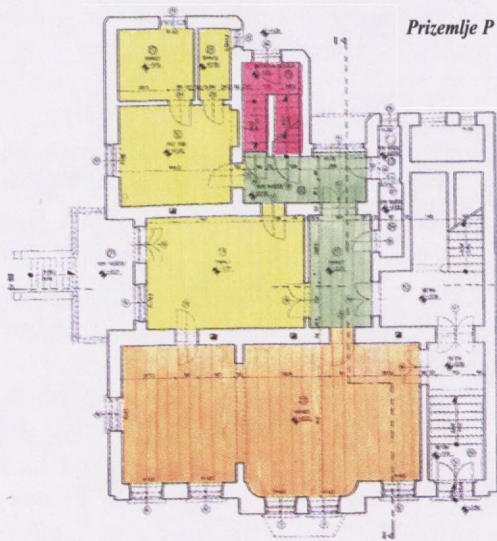
Od prostora za stanovanje u prizemlju su, uz izdvojeno dvodijelno predsoblje - **forcimer**, bile kuhinja, ostava - **špajz**, soba za posluhu - **soba za curu** i mala blagovaonica - **špajzcimer** koja je manjim vratima vezana uz odvjatničku kancelariju. Prelaskom građevine u vlasništvo Muzeja grada Koprivnice, raspored i namjena prostorija prizemlja se mijenja. Prostor je preuređen i devastiran jer je rušenjem zida između dviju kancelarija u prizemlju pretvoren u dvoranu za manje skupove, uređen je sanitarni čvor, a prostor kuhinje i soba za posluhu promijenili su namjenu i koriste se kao uredski prostori (računovodstvo, administracija muzeja, kustos). Prostor male blagovaonice, koji je zajedno sa secesijskim namještajem (muzejskim eksponatima) korišten kao prostor udruženja građana (Matica hrvatska Koprivnica, Povijesno društvo, Ekološko društvo...), jedini je prostor u prizemlju koji nije do kraja devastiran, a od 1996. godine se zajedno s vrijednim secesijskim namještajem (blagovaonica) privremeno koristi kao radna soba kustosa - etnologa.

Pomoćne prostorije prizemlja bile su namještene skromno. Stari inventar kuhinje bio je bijele boje, svijetao i prozračan, a iz kuhinje se ulazilo u malu izduženu ostavu (**špajz**) i sobu za posluhu namještenu starim sobnim namještajem. U *kuhinji* se nalazio radni stol i kuhinjske sjedalice, na zidu su bile police za tanjure, ugrađeni kuhinjski ormari, *kredenc* i bijela zidana kuhinjska kaljeva peć čiji su ostaci (pećnjaci) sačuvani na tavanu kuće, kada ju je sredinom stoljeća zamijenio klasični električno-plinski štednjak. Na tavanu i u podrumu kuće sačuvani su i dijelovi stare, odbačene kuhinjske opreme i dio grubog kuhinjskog posuđa. *Soba za posluhu* bila je namještena skromno, starom alt-deutch spavaćom sobom s dva ormara, krevetom, noćnim ormarićem, malim stolićem i stolicom koji su također sačuvani na tavanu.

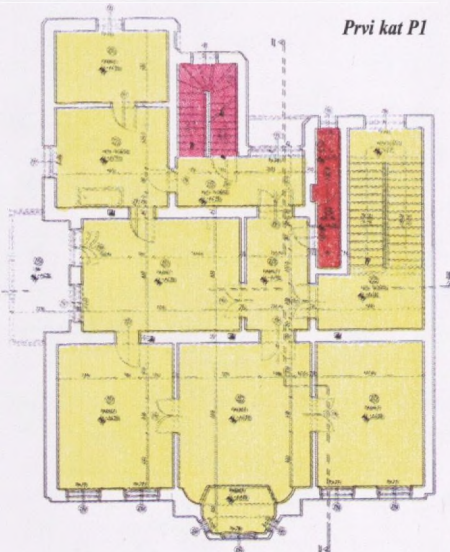
PRVI KAT

Stambeni prostor na prvom katu koristio se od 1902. godine kada je u njemu živjela građanska obitelj s troje djece (dva sina i kćer) i poslugom. Broj osoba koje su između 1902. i 1985. godine živjele u stanu, njihove potrebe i navike mijenjale su se, a samim time, tijekom vremena se mijenjao raspored i namjena pojedinih prostorija. Iz sačuvanih originalnih nacрта Gjura Cernelutija vidljiva je konstrukcija i organizacija prostora koja je bez većih devastacija sačuvana do danas.

Prostor prvog kata podijeljen je u četiri velike prostorije, dva povezana predsoblja, kupaonicu, izdvojeni zahod i manju, prostorno izdvojenu, radnu sobu. Veza s prizemljem ostvarena je s dvije komunikacije, od kojih glavno stepenište ima dva odmorišta, dok je stražnje oblikovano kao zavojito stepenište. Kada je prostor prvog kata između 1985. i 1989. uređen u izložbeni prostor, na određeni je način procesom *muzealizacije* očuvano izvorno jedinstvo pojedinih prostora, ali ne u potpunosti i prvobitna namjena, već *moćni* reprezentativni izgled građanskog stana s vrijednim namještajem, inventarom, zbirkom slika i umjetnina i obiteljskom bibliotekom. U prvom stalnom postavu naglasak je stavljen na *prezentaciju muzejske građe*, dok su djelomično zanemareni socijalni elementi svakodnevnih životnih potreba (nema spavaćih soba, osim spavaće sobe roditelja), način života i navike građanske obitelji iz prve četvrtine 20. stoljeća. U tom smislu treba nabrojiti osnovne elemente građanskog stanovanja vremena iz kojeg datira objekt i namještaj: hodnik, predsoblje - **forcimer**; dnevni boravak - **voncimer** (predstavljen kao radna soba); veliki *salon* s blagovaonicom - **špajzcimer**; mali *salon*; spavaća doba - **šlafcimer**; kupaonica - **badecimer**; mala radna soba - **kabinet**; zahod.

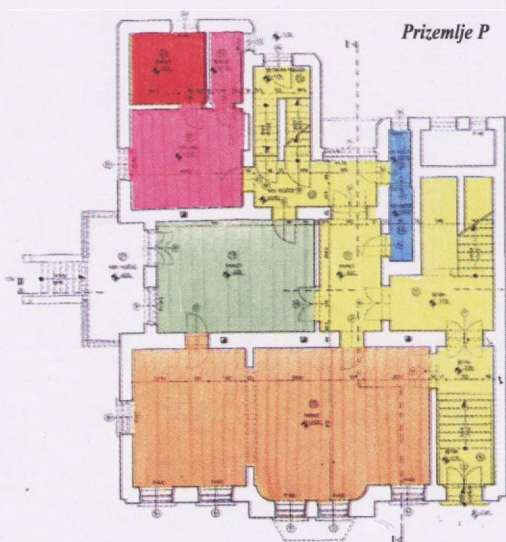
Prizemlje P

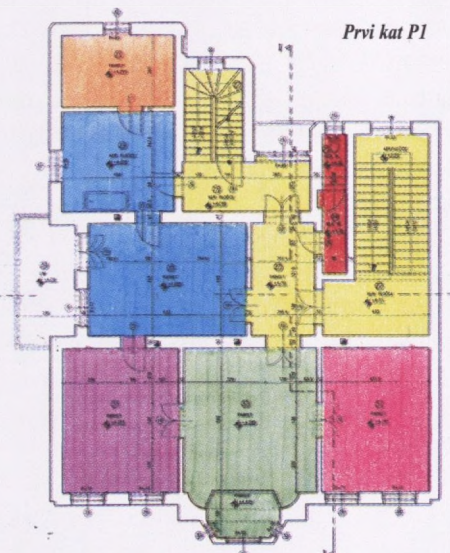
Prvi kat P1

Stalni postav - prostorni raspored

- Rekonstrukcija ambijenta građanske kuće iz prvih godina 20. stoljeća
- Komunikacija poluzatvorenog tipa
- Stalni postav - tematske izložbe
- Svečana dvorana - povremene izložbe

Prizemlje P

Prvi kat P1

- P-P1 (9) stražnje stubište
- P1 (10) kuhinja + ostava - "špajz"
- P1 (11) soba za posluhu - "soba za curu"
- P1 (12) mala blagavaonica - "špajzcimer"
- P1 (13) predsoblje prizemlja I., II.
- P1 (14) advokatura - mala svečana dvorana

- P-P1 (1) ulazni prostor (stubište)
- P1 (2) predsoblje - "forcimer"
- P1 (3) dnevni boravak - "voncimer"
- P1 (4) mali salon (djevojačka soba)
- P1 (5) glavna spavaonica - "šlafcimer"
- P1 (6) radna soba (soba za dječake)
- P1 (7) kupaonica "badecimer"
- P1 (8) mala radna soba (kabinet donatora)

Obiteljska kuća s vrijednim zbirka ostala je sačuvana zahvaljujući darovatelju, koprivničkom odvjetniku dr. Vladimiru Malančecu (1898. - 1985.) koji ju je "očuvao" i bio njezin prvi kurator i vodič. Ambijent vile Malančec je svojevrsni odraz životnog *creda* građanske obitelji Malančec koja je građanskoj udobnosti podredila organizaciju i opremu svog životnog prostora. Dr. Vladimir Malančec je načinom života pokazao izuzetno poštovanje prema ambijentu koji su stvorili njegovi roditelji za sebe i svoje troje djece (Vladimira, Miru i Fedora) a kojeg je koristio, uz neznatne funkcionalne i tehnološke izmjene i preinake, cijeli svoj život. Gospodin Malančec, istinski predstavnik starog koprivničkog građanskog staleža, želio je da se njegova obiteljska kuća sa svim vrijednim starim predmetima i zbirka sačuva kao primjer kulture i načina života. Svoju zbirku slika dr. Vladimir Malančec je još za života pokazivao zainteresiranim, ali probranim i privilegiranim pojedincima. Godine 1985. oporukom je ostavio Gradu Koprivnici i Muzeju grada Koprivnice "*obiteljsku kuću i sve svoje umjetnine i starine*". Pravni problemi sa zbirkom Malančec iskrsnuli su nakon smrti donatora 1985. godine jer su se javili nasljednici koji su u namjeri da zadrže zlato i srebro (što su i uspjeli), opovrgavali dijelove oporuke koji se odnose na vrijednu numizmatičku zbirku koja je tom prilikom ozbiljnije devastirana. Kratkotrajni imovinsko - pravni problemi nastali su zbog nejasno sročene ugovora o darivanju. Problemi su ubrzo riješeni, a numizmatička zbirka je devastirana za značajnu količinu svoje građe (oko 3 kg zlatnika i srebrnjaka).

Sretnom okolnošću, isti nasljednici dr. Vladimira Malančeca i ing. Fedora Malančeca, obitelj Dubravec, nastavili su čuvati predmete iz vlasništva obitelji Malančec i veću količinu slika i crteža Fedora Malančeca. Dr. Zvonko Dubravec je između 1997. i 2002. godine Muzeju grada Koprivnice darovao manju količinu slika na platnu, uglavnom autoportreta Fedora Malančeca, brojne arhivalije, obiteljske fotografije i predmete koji su sastavni dio zbirke, a koji su bili ispušteni u popis darovanih predmeta pa prema tome nisu bili predmet darovnog ugovora ili su naslijeđeni iz Zagreba, od ing. Fedora Malančeca 1985. i njegove supruge Marcelle Malančec rođ. Šulek 1996./7. godine. Godine 1985. Muzej grada Koprivnice na brigu i upravljanje preuzeo je Muzejsku zbirku dr. Vladimir Malančec. Preuzevši obiteljsku kuću s cjelokupnim sadržajem, muzejski stručnjaci su pristupili obradi građe. Pritom je prepoznata izuzetna arhitektonska, ambijentalna, povijesna, kulturno - povijesna i umjetnička vrijednost zbirke nad kojom su do njezina otvorenja 1989. godine provedeni najosnovniji preparatorski i konzervatorski zahvati neophodni za muzeološko predstavljanje.

Od preuzimanja donacije na upravljanje pa do danas, Muzejska zbirka dr. Vladimir Malančec živjela je u nekoliko *muzeoloških* faza:

1. 1985. - 1989. na primarnoj razini realizirana je sanacija objekta i muzeološki program zbirke koji je omogućio njezinu djelomičnu prezentaciju. Objekt je djelomično uređen, inventar očišćen, a na predmetima su izvedeni najosnovniji preparatorski i konzervatorski radovi, bez restauratorskih zahvata. Tim stručnjaka (dr. Zorko Marković, mr. Stanko Staničić, Miroslav Klemm, Oka Ričko, Vlatka Pavić, Venija Bobnjarić, Marijan Špoljar) postavio je koncept na temelju kojeg je uređen *prvi stalni postav muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec*.

2. 1989. - 1991. Zbirka je za javnost bila otvorena pune tri godine, a za to je vrijeme prihvatila oko 30.000 posjetitelja, uglavnom organiziranih grupa školske djece.

U tom je razdoblju započeta nedovršena kataloška obrada predmeta po pojedinim zbirka koja je prekinuta odlaskom kustosa Marijana Špoljara, Oke Ričko i Venije Bobnjarić Vučković iz Muzeja

grada Koprivnice 1989. i 1990. godine.

Kako je u inventarne knjige³ upisan samo manji broj predmeta dok su ostali predmeti označeni brojevima i djelomično valorizirani na razini osnovnih podataka potrebnih za legende (vrijeme, stil, mogući autor), manjkavost temeljne dokumentacije najveći je problem ove muzejske zbirke.⁴

3. 1991. - 1995. Muzejska zbirka dr. Vladimir Malančec, nalogom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, uslijed ratne opasnosti u vrijeme Domovinskog rata privremeno je zatvorena, a predmeti su sklonjeni i pohranjeni u sigurna spremišta.

4. 1995. - 2002. Nakon što su 1995. godine ustanovljena znatna oštećenja na statici zgrade, pokrenute su mjere za njezinu sanaciju. U ovom je razdoblju pažnja posvećena inventiranju i izradi temeljne dokumentacije muzejskih predmeta, provedena je djelomična fotografska kampanja muzejske građe i započeti istraživački radovi (1997. - 1999.) te su postavljene osnovne smjernice i studije za sanaciju i adaptaciju objekta.

Vidi strana 7- 8 (C. Do sada je učinjeno)

OPIS ZBIRKE DR. VLADIMIR MALANČEC

U prvom postavu Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec bio je izlagan dio postojećeg namještaja iz posjeda obitelji Malančec koji pripada razdoblju od kraja 19. stoljeća (historicism, altdeutsch, biedermeier), nekoliko primjeraka starijeg naslijeđenog obiteljskog namještaja 18. stoljeća (barok, klasicizam) i prvih desetljeća 20. stoljeća (bečka secesija), a izložbene sobe bile su uređene kao reprezentativni građanski prostori.

Prvi muzejski postav je, uz potpuno zanemarivanje i anuliranje gospodarskih prostorija kuće, načina života i brzog slijeda promjene životnih navika u 20. stoljeću, zanemario svu slojevitost i kompleksnost muzeološkog problema i predstavio prostorni raspored u kojem je naglasak stavljen na vrjednije komade namještaja i predmete umjetničkog obrta, te, uz zbirku slika i grafika, naglasak stavio na niz manjih zbirki (muzičkih instrumenata, obiteljskih fotografija, lula, satova): glavno stubište (1) - stalak za cvijeće, početak 20. stoljeća; gobleni s motivima lova, početak 20. stoljeća; hodnik (2) - bista dr. Matije Malančeca; obiteljske fotografije; zbirka muzičkih instrumenata; salon - blagovaonica (3), - kredenc, stojeći sat, stojeće ogledalo, drugo desetljeće 20. stoljeća; stolni pribor, početak 20. stoljeća; salonska garnitura (sofa, stolice, stolić), sredina 19. stoljeća; fotelje i stolić, kraj 19. stoljeća; polica s umjetničkim obrtom, druga polovica 19. stoljeća; stolni sat, prva polovica 19. stoljeća; mali salon (4) - salonska garnitura (trosjed, stolić, fotelje, stojeće ogledalo, vitrina, stojeći sat), druga polovica 19. stoljeća; kulturno - povijesni materijal, 18. stoljeće; tabernakl ormar, 18. stoljeće; ogledalo, stolić, druga polovica 19. stoljeća; spavaća soba (5) - spavaća soba (kreveti, ormarić s ogledalom, ormari, noćni ormarići, peć, svjetla), početak 20. stoljeća; radna soba (6) - ormar, prva polovica 19. stoljeća; stol i stolice, sredina 19. stoljeća; sekretar, prva polovica 19. stoljeća; komoda, sredina 19. stoljeća; fotelje, sredina 19. stoljeća; radni stol, kraj 19. stoljeća; zbirka lula, štafelaj i slike Fedora Malančeca i Rudolfa Krušnjaka, zidna ura, druga polovica 19. stoljeća, kupaonica (7). Veći dio zbirke bio je pohranjen u spremište i nije ga bilo moguće vidjeti (numizmatička zbirka, zbirka starih razglednica i dopisnica, zbirka fotografija, grafičkih listova, veći dio zbirke lula i pribora za pušenje...) Namjera je novog stalnog postava predstaviti znatno veći broj sačuvanih predmeta pri čemu je naglasak stavljen na transdisciplinarni pristup temi građanskog i obiteljskog života u 20. stoljeću.

Konzervatorska istraživanja Drage Miletića i Ivana Srše otvorila su dodatne mogućnosti predstavljanja prostornih odnosa arhitekture i novootkrivenih florealnih secesijskih zidnih oslika rađenih šablonom u više boja s početka 20. stoljeća. Kako je namjera da se Muzejskoj zbirci pristupi kompleksnije, o postojećim konzervatorsko-restauratorskim radovima ovisi način izlaganja muzejskih predmeta koji čine nedjeljivu cjelinu građanskog ambijenta.

STANJE ZBIRKE DR. VLADIMIR MALANČEC

Muzejska građa pohranjena je u aluminijske kontejnere i spremišta. Nakon revizije 2000. godine, kada je izrađen kataloški popis predmeta, pristupilo se sustavnoj analizi stanja zbirke, izradi muzejske dokumentacije i fotodokumentacije i valorizaciji i revalorizaciji svake pojedine kataloške jedinice.

Ovaj je obimni posao u tijeku, a obavlja se po pojedinim manjim cjelinama, od kojih valja taksativno nabrojiti sljedeće: slike, crteži, grafički listovi (hrvatska umjetnost 19. / 20. stoljeće, F. Malančec, R. Krušnjak), skulptura, plakete, medalje, numizmatika, rasvjetna tijela, lusteri i svijećnjaci, kaljeve peći, grijača tijela, namještaj, satovi, predmeti primijenjene umjetnosti i umjetničkog obrta (metal, staklo, porculan, keramika), muzički instrumenti, pribor za pušenje, svjetlopiši, fotografije, albumi, stare razglednice i dopisnice, biblioteka, arhivalije i osobni dokumenti, uspomene, osobni predmeti itd.

U tijeku je izrada muzejske dokumentacije, reinventarizacija i inventarizacija, kataloška obrada muzejske građe i kompleksno povijesno i kulturno-povijesno istraživanje djelovanja obitelji Malančec koja je, osim što je kroz dvije generacije vodila odvjatničku kancelariju, dala prvog doktora prava u Koprivnici, dr. Matiju Malančeca, donatorovog oca, dva koprivnička gradonačelnika (dr. Matiju Malančeca, 1904. - 1905. i dr. Vladimira Malančeca 1928. - 1929., 1930.- 1932.). Članovi obitelji Malančec bili su istaknute političke, kulturne i javne osobe u Koprivnici 20. stoljeća: dr. Vladimir Malančec bio je pokretač i urednik novina (*Koprivnički Demokrat*), braća Vladimir i Fedor bili su suosnivači i prvi igrači *NK Slaven*, ing. Fedor Malančec bio je prvi kapetan teniske reprezentacije Kraljevine Jugoslavije u Davis Cupu 1937., kasnije slikar autodidakt, sestra Mira je završila konzervatorij u Beču i bila koncertna pijanistica, a zanimljive su i njihove obiteljske veze s hrvatskim pravnikom dr. Veljkom Milićem, glazbenikom Bogoslavom Šulekom (...)

II.

STALNI POSTAV MUZEJSKE ZBIRKE DR. VLADIMIR MALANČEC

Za stalni postav Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec mora se u cijelosti koristiti prostor prvog kata i najvredniji očuvani prostori u prizemlju i podrumu obiteljske vile. Ti su prostori cjelina sa stambenim prostorom građanske kuće u kojoj je dio prizemlja korišten kao poslovni prostor (u prizemlju se kroz dvije generacije nalazila odvjatnička kancelarija, prvobitno dr. Matije Malančeca, a kasnije i dr. Vladimira Malančeca). Zbog tog razloga kao najlogičniji pristup stalnom postavu predložimo glavni (istočni) ulaz prizemlja iz Gjure Estera, dok bi se sporedni stražnji ulaz mogao koristiti kao interna komunikacija za osoblje muzeja. Kako je potkrovlje obiteljske vile danas tavan bez planski osmišljene namjene, trebalo bi ga staviti u svrhu korištenja zatvorenog i poluzatvorenog tipa. U potkrovlju bi trebalo predvidjeti i osmisлити sljedeće sadržaje: prostor za kustosa (kabinet), priručnu radionicu sa studijskim spremištem, prostor za muzejskog pedagoga i vodiča, auditorium, muzejsku igraonicu.

PODJELA PROSTORA

JAVNA ZONA - otvoreni režim: stalni postav, klupski prostor, muzejski kafić, sanitarni čvor, prijamni ulaz, muzejski dućan.

POLUJAVNA ZONA - poluzatvoreni režim: garderoba, soba kustosa, soba muzejskog pedagoga i vodiča, auditorium / muzejska radionica.

ZONA ZATVORENA ZA POSJETITELJE - zatvoreni režim: prostorija za sigurnosnu službu i kontrolni monitor, studijska spremišta.

Uz stalni muzejski postav kao izdvojene cjeline planiraju se četiri stalne izložbe: **zbirka slika ing. Fedora Malančec, zbirka slika akad. slikara Rudolfa Krušnjaka, radna soba dr. Vladimira Malančeca s numizmatičkom zbirkom i obiteljskom bibliotekom, graditelj Gjuro Carnelutti i Koprivnica.**

Navedene izložbe trebale bi biti u režimu stalnog postava dok su podrumski prostori s *Klubom akademičara*⁵, muzejski klub s kafićem, okućnica, secesijski vrt i veranda potpuno izdvojene cjeline koje se kontroliraju zasebno.

Pri projektiranju stalnog postava Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec, potrebno je osigurati kontinuirano kretanje kroz objekt (od ulaza u prizemlju i kroz sve izložbene prostore prizemlja i prvog kata) tako da kretanje mora završiti na ulazu, tamo gdje je započelo, čime bi se omogućila direktna veza s garderobom. Dakle, radi se o stalnom postavu u zatvorenom režimu, uz koji je potrebno planirati i kretanje izvan dometa kretanja posjetitelja (kustosi, čuvarska služba, služba održavanja). Potrebno je planirati što manje pristupa i ulaza u objekt, zbog kontrole ulaza. U projektu sigurnosnih sklopova i zaštite potrebno je naznačiti postojeće ulaze (podrum, veranda, balkon) koji će biti izvan upotrebe te osmisliti njihovu zaštitu od neovlaštenog ulaza.

OPĆI PRIHVAT POSJETITELJA

Legenda posjeduje osnovne informacije o nastajanju zbirke i vlasnicima te **zidne panoe** s planom vile Malančec s podacima o kretanju objektom ili *touch screen*, odnosno *info pult* opremljen suvremenim računalnim sustavom (vidi Naznake za projekt informatizacije), prikaz arhitektonskog i povijesnog razvoja vile Malančec (Carnelutti), prikaz kulturno - povijesnog konteksta u kojem je djelovala obitelj Malančec (odnosi u gradu Koprivnici u 19. i 20. stoljeću prikazani kao usporedna lenta vremena) te nekoliko karakterističnih atraktivnih predmeta koji nagovještavaju ono što će posjetitelj vidjeti.

Kao izdvojene cjeline, načinom izlaganja i vrstom legendi, naglasili bismo najvrednije kolekcije koje čine: zbirka slika i grafika, numizmatička zbirka, zbirka lula i pribora za pušenje, zbirka violina, zbirka starih razglednica i dopisnica, biblioteka (...)

NAZNAKE ZA PROJEKT RASVJETE

Rasvjeta je jedno je najvažnijih pitanja u prezentaciji muzejske građe. Predlažemo da se što više iskoristi prirodno dnevno svjetlo kakvo je "korišteno" u vrijeme kada kuća nije bila muzejski objekt. (Djelomično su sačuvane originalne drvene oplata iz 1904. godine - **šaraporke** - koje bi na neki način trebalo uključiti u projekt zaštite zatvaranje nekih prozora.)

Kako se veći broj izloženih muzejskih predmeta može oštetiti direktnim osvjetljenjem prejakog izvora svjetlosti i djelovanjem ultraljubičastog zračenja, potrebno je konzultirati noviju literaturu, međunarodne standarde i preporuku donesenu na Evropskom kongresu o rasvjeti u Bruxellesu 1973. godine u kojoj se daju upute o osvjetljavanju muzejske građe.⁶

U sklopu projekta hortikulture potrebno je osmisliti i projektirati vanjsku rasvjetu.

NAZNAKE ZA PROJEKT INFORMATIZACIJE

Potrebno je osmisliti način komunikacije pomoću računala unutar samog objekta, ali i na internet stranicama www.zbirkamalanec koje bi odabrani web master neprekidno obnavljao s DVD projekcijama o samoj zbirci, novom i starom stalnom postavu, djelovanju muzejskih radionica, povremenim problematskim izložbama koje bi obrađivale građu zbirke Malančec, teme i pitanja vezane uz obitelj Malančec i Koprivnicu njihovog vremena.

Prijedlog je da se koriste usluge web mastera kojeg je natječajem odredio Grad Koprivnica koji je i osnivač Muzeja grada Koprivnice. Iste bi stranice linkom trebale biti povezane sa stranicama Grada Koprivnice www.gradkoprivnica odnosno muzeja www.muzejgradakoprivnice i Muzejsko dokumentacijskog centra www.mdc (...) što bi uz *službenu mail adresu* predstavljalo otvorenu dvosmjernu komunikaciju sa svim potencijalnim posjetiteljima, korisnicima. U tom smislu već bi tijekom 2002. / 2003. trebalo osnovati *Web team Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec* koji će razraditi problem, osmisliti koncepciju stranica i početi priređivati materijal koji će se predstavljati na stranicama.

KVANTIFIKACIJA PROSTORA

Prije dolaska na glavno stubište koje vodi na prvi kat objekta gdje započinje stalni postav zbirke dr. Vladimir Malančec, uz primarno muzejski prostor, potrebno je planirati: ulazni prostor i prodaju ulaznica, garderobu, prostor za prodaju publikacija, razglednica i suvenira, sanitarni čvor, prostor za kustosa, prostor za muzejskog pedagoga i vodiča, mjesto za odmor, studijska spremišta, auditorium (višenamjenska dvorana koja bi služila kao predavaonica, muzejska igraonica ili sala za sastanke).

MJESTO ZA ODMOR

Iako Muzejska zbirka dr. Vladimir Malančec po svom fizičkom obimu nije velika, moguće je planirati mjesto za kraći odmor i opuštanje posjetitelja, možda po jedno odmorište na svakoj etaži. Ovi prostori trebali bi biti fizički izdvojeni iz izložbenog postava, najbolje u hodniku prizemlja i prvog kata, opremljeni mjestom za sjedenje (klupa ili sofa). Kako se u podrumu planira muzejski kafić zatvorenog tipa u kojem će se nalaziti automati za piće i kavu, telefon i internet, taj prostor će služiti za duži odmor posjetiteljima.

STUDIJSKA SPREMIŠTA

Popis predmeta određenih za deponiranje izrađen je po zbirkama i vrsti građe, tako da se prilično precizno može odrediti količina prostora potrebna za studijski depo i skladište. Povećanje prostora

za nove akvizicije u slučaju zbirke Malančec nije moguće predviđati u sklopu postojećeg objekta, što i nije neophodno jer se radi o jednokratnoj i cjelovitoj donaciji. Nove akvizicije vezane uz obitelj i zbirku Malančec moguće je planirati kao nadopune vezane uz život i vrijeme pojedinih članova obitelji ili uz zbirku slika ing. Fedora Malančeca i akad. slikara Rudolfa Krušnjaka. U programu je naveden način pohrane i čuvanja predmeta, potrebni aluminijski kontejneri, police i muzejski namještaj neophodan za primjereno čuvanje određene vrste muzejske građe.

Povećanje prostora za nove akvizicije u slučaju Zbirke Malančec nije teško predviđati, s obzirom da nema puno nasljednika od kojih bi se mogli otkupiti predmeti iz posjeda obitelji. Moguće je planirati i povećanje zbirke slika koje se odnose na rad F. Malančeca i R. Krušnjaka. U tu svrhu potrebno je izraditi kratkoročni i dugoročni plan i program novih akvizicija Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec. Taj će se dio muzejskog posla intenzivirati nakon što će se zbirka otvoriti javnosti i biti pristupačna korisnicima i potencijalnim donatorima i vlasnicima građe.

Postojeći arhitektonski sklop Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec zajedno s objektom u kojem je zbirka smještena predstavlja cjelovitu povijesnu, umjetničku i ambijentalnu vrijednost koju je potrebno maksimalno respektirati. Iz tog je razloga projekt adaptiranja stalnog postava muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec u potpunosti podređen procesu zaštite spomenika arhitekture najviše kategorije. Kako se radi o cjelini koju čine objekt iz prvih godina 20. stoljeća (1902.) i predmeti koji čine ambijent obiteljske kuće, prostorije muzejskih spremišta mogu biti manjih dimenzija, a potrebno ih je projektirati u arhitektonski najmanje zanimljivom dijelu objekta. Razlog tome je potreba muzejske zbirke da arhitektura obiteljske vile bude u potpunosti u funkciji muzeološke prezentacije na način koji odgovara upotrebi obiteljske kuće prije njezine muzealizacije.

Pristup u muzejska spremišta trebao bi biti odijeljen od publike (zatvoreni režim). Studijski depoi trebali bi biti izdvojeni po cjelinama navedenim u programu. Primjereno studijsko muzejsko spremište ne smije biti improvizirano, već treba služiti stručnom i znanstveno-istraživačkom radu. Idealno bi bilo kada bi se depoi nalazili u sklopu objekta. U prostorijama muzejskih depoa potrebno je predvidjeti protuprovalne alarme i vatrodojavne uređaje.

Prostorije bi trebale biti zračne, a potrebno je kontrolirati: temperaturu, vlažnost zraka, dovod i cirkuliranje zraka (klima uređaj).

Za predmete od tekstila, papira, slike i fototeku neophodno je osigurati ovlaživanje zraka.

Prostorije za studijski depo podijeljene su prema vrsti materijala i zbirkama koje vode pojedini kustosi, tako da svaki kustos ima brigu i odgovornost za povjerenu zbirku. Studijski depoi trebali bi se organizirati tako da nekoliko zbirki ima zajedničku pretprostoriju za manipulaciju i rad s predmetima.

U tu svrhu potrebno je predvidjeti opremu prostorije: veliki manipulativni stol, nekoliko stolica, priručne ljestve, telefon, kompjutor.

Za opremu studijskog depoa potrebno je predvidjeti: drvene police, metalne police, police za teške terete, stol za manipulaciju dimenzija 80 x 300 x 120 cm, planotečni ormar s 10 ladicama EC - 04 Primat 190 x 100 x 60 cm, planotečni ormar 95 x 120 x 77 cm za čuvanje dokumentacije (više komada), pomične rešetke za obostrano vješanje uokvirenih slika 330 x 250 cm, dvokrilni ormar s pomoćnim policama za staklo, dvokrilni ormar s pomoćnim policama za porculan i keramiku, dvokrilni ormar s pomoćnim policama za metalne predmete, planotečni ormar s ladicama za sitne predmete, metalne aluminijske kontejnere (tekstil), ljestve.

Dokumentacija i fototeka bi morale biti u blizini radnog prostora kustosa koji se njome služi.

Jednako tako se njome služe stranke - korisnici muzejske građe.

Iako nije uobičajeno, predlažemo da to bude potkrovlje vile jer je već u postojećem arhitektonskom objektu omogućen posebni ulazni sklop i pristup iz dvorišta, kroz gospodarski ulaz.

S obzirom da je u biblioteku, muzejska spremišta i dokumentaciju pristup omogućen samo kustosima i manipulativima dok je korisnicima zabranjen, radna soba (čitaonica) bi morala biti vezana uz te prostore.

Za **fototeku** je potrebno osigurati mjesto uz prostor za dokumentaciju. Potrebna su 4 kartotečna ormara: ormar za fotografije većih dimenzija, ormar za albume, pojedinačne fotografije, zbirku dopisnica i razglednica, fotodokumentaciju, dijazitive i negative.

VELIKA DVORANA ZA SASTANKE I POVREMENE IZLOŽBE

Dvorana je smještena na najidealnijem mjestu, u prizemlju objekta. Predlažemo da se nakon vraćanja originalnog zida koji će cjeloviti prostor podijeliti na dva manja, većoj prostoriji ostavi dosadašnja namjena, uz uvjet da se osmislenim projektiranjem i pažljivim odabirom komponentnih stolica omogući što veći broj korisnika.

Opremu male izložbene dvorane potrebno je riješiti u sklopu idejnog rješenja postava Muzejske zbirke.

AUDITORIUM

(VIŠENAMJENSKA DVORANA, PREDAVAONICA, MUZEJSKA IGRAONICA)

Auditorium bi trebao biti u potkrovlju s posebnim režimom ulaza koji je odvojen od ulaza u stalni postav. Osim što bi bila namijenjena za održavanje povremenih sastanaka, predavanja i promocija, bila bi namijenjena djeci predškolskog uzrasta i učenicima nižih razreda osnovne škole za aktivnosti koje bi se održavale u sklopu muzejske radionice u matičnoj kući. Treba je opremiti adekvatnim namještajem i, ovisno o planu i programu muzejske radionice, osnovnim didaktičkim pomagalicama (primjerice TV s DVD uređajem, multimedija, dijazprojektor, zidna tabla za pisanje, didaktičke igračke, pribor za keramičarske radove, peć za pečenje keramike i slično).

PROSTOR ZA ODMOR

MUZEJSKI KAFIĆ

Kao ugostiteljski objekt zatvorenog tipa i klupski prostor treba biti u potpunosti u funkciji Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec, odnosno Muzeja grada Koprivnice. Namjena mu je služiti za predah nakon ili tijekom razgledavanja muzejskog postava, odnosno u okviru povremenih aktivnosti što znači da mora biti izvan režima stalnog postava. Dosadašnja negativna iskustva potvrđuju da ne smije biti iznajmljen trećem licu, već o njegovom radu brigu mora voditi isključivo Muzej i osoba zaposlena od strane Muzeja grada Koprivnice. Prihod muzejskog kafića trebao bi se koristiti kao dio namjenskih sredstava, odnosno izvor financiranja kojim bi se ostvarivala godišnja izložbena aktivnost i manji projekti vezani uz zbirku dr. Vladimir Malančec.

- (4) P1 mali salon
(5) P1 glavna spavaonica - "šlafcimer"
(6) P1 radna soba - soba za dječake

DVORIŠTE (VRT OBITELJSKE KUĆE)

Južno i jugozapadno od objekta, uz bočno pridruženu natkrivenu verandu nalazi se travnjak sa samoniklim autohtonim biljkama, cvjetnjak s gredicama, ukrasnim grmljem i šetnicom koja u mekoj, zaobljenoj liniji dijagonalno presijeca prostor omeđen visokom ogradom zidanog podnožja i šišanom živicom, danas pomalo zapuštenom. Kao sastavni dio ambijentalne cjeline, ovaj je prostor potrebno uključiti u stalni postav. U vezi s tim potrebno je izvršiti analizu postojećih nasada i prema starim fotografijama iz obiteljskog albuma izraditi projekt hortikulturnog rješenja. Prema tim je fotografijama vidljivo kako je kao oblik odmora postojala jasna i važna veza kuća - cvjetnjak te da su postojali elementi parkovne arhitekture koje bi trebalo rekonstruirati (žardinjere, klupica, pletena garnitura za odmor na verandi, opločena šetnica koja je u svojoj stilskoj formi zadržala elemente secesijske vrtne arhitekture što je od izuzetne vrijednosti).

Napominjem kako bi postojeću podjelu na cvjetnjak, voćnjak i povrtnjak koja se još uvijek može iščitati u tragovima, trebalo očuvati kao muzeološki primjer korištenja okućnice u 20. stoljeću. Također predlažemo određenu muzealizaciju vrta i označavanje pojedinih nasada legendama što bi vrtu dalo formu arboretuma skromnih razmjera iz vremena prije hibrida i genetičke modifikacije biljaka.

Također je potrebno razraditi projekt rasvjete i odrediti mjesta stalne i protuprovalne rasvjete.

Osim postojeće komunikacije iz velike dvorane u prizemlju preko verande u dvorište, postoji moguća veza s podrumskim prostorom što bi trebalo uzeti u obzir i proanalizirati pri projektiranju podrumskog prostora (klupski prostor, muzejski kafić) i planiranju komunikacije. Iza objekta, prema zapadnom (gospodarskom ulazu) nalaze se nasadi domaćih, starinskih voćaka (orasi, trešnje, vinova loza) i mjesto gdje se nalazio povrtnjak. Taj bi prostor trebalo oblikovati i djelomično rekonstruirati kao starinski dvorišni prostor (park zatvorenog tipa) koji bi kao sastavni dio muzeja bio otvoren za javnost u vrijeme kada je otvorena i muzejska zbirka dr. Vladimir Malančec. Također treba dodatno osmisliti režim korištenja dvorišta prema kojem će održavati ljetne tribine, koncerti, zabave na otvorenom s piknikom ili ljetna terasa kluba.

DVORIŠNI OBJEKT

Potrebno je urediti i naknadno osmisliti njegovu namjenu. Moguće ga je koristiti kao izdvojeno uređeno spremište, kao središnji dio ljetne terase ili kao pridruženu suvremeno opremljenu muzejsku radionicu. Bez obzira na buduću namjenu dvorišnog objekta, osim rekonstrukcije, ovdje su potrebni i znatno veći zahvati pa čak i ponovna izgradnja i rekonstrukcija od temelja, sa suvremenim instalacijama neophodnim za bilo koji vid korištenja objekta.

SKLOP MUZEJSKIH RADIONICA

Muzejske radionice su potrebne za svakodnevno normalno funkcioniranje muzeja pa tako i muzejske zbirke ove veličine. Moraju biti dobro opremljene jer se koriste pri postavljanju povremenih izložbi pa je stoga važno da su planirane u sklopu objekta. Idealno bi bilo da se nalaze u prizemlju što, u slučaju vile Malančec, nije moguće jer bi time bio narušen arhitektonski sklop objekta.

Jedna od mogućnosti koja se ukazuje je proširenje i prenamjena dvorišnog objekta (vešeraja) koji bi

se mogao produžiti sve do ulične ograde. Kako Muzej grada Koprivnice nama riješen prostor za muzejske radionice, ovo bi bilo idealno rješenje, no potrebno je obaviti konzultaciju sa stručnjakom za urbanizam.

Za opremu **muzejske radionice srednje veličine** potrebno je predvidjeti sljedeću opremu: police za teške terete, dvokrilni ormar s pomoćnim policama, stol za manipulaciju dimenzija 80 x 300 x 120 cm, planotečni ormar 95 x 120 x 77 cm za čuvanje dokumentacije (više komada), pomične rešetke za obostrano vješanje uokvirenih slika 330 x 250 cm, metalne aluminijske kontejnere, ljestve, policu s ručnim alatom, prostor za opremu slika i obradu drvene građe, prostor za obradu keramike, porculana i stakla, prostor za obradu papira, ručni uvez i opremu knjiga i sl.

III.

SINOPSIS STALNOG POSTAVA

Sudeći prema obiteljskim fotografijama, kuća je preuređivana nekoliko puta. Stan na prvom katu dopunjavao se i mijenjao raspored ovisno o svojim korisnicima - obitelji Malančec. Preuređenje stana i namjena pojedinih prostorija bilo je u skladu s načinom života, brojem članova obitelji, njihovim godinama i životnim potrebama što se tijekom vremena mijenjalo. U kući je od 1902. godine bračni par s troje djece (kći i dva sina) i poslugom, poslije toga stariji bračni par s odraslim sinom, zatim bračni par bez djece i, naposljetku, donator koji je pred kraj života živio sam.

Budući da kuća i sav pripadajući namještaj uglavnom datiraju iz vremena između 1890. i 1930. godine, dakle vremena u kojem se u kući živjelo "punim intenzitetom", u smislu građanskog i obiteljskog života najkvalitetnije i najispunjenije, smatramo kako je u stalnom postavu potrebno i poželjno rekonstruirati upravo razdoblje koje se odnosi na prvu četvrtinu 20. stoljeća, od izgradnje kuće do odlaska djece na studij u Zagreb, Danzig i Beč, s povremenim vremenskim odmacima u ranije i kasnije razdoblje. U tom smislu smatramo kako je za potpunu rekonstrukciju i predstavljanje građanskog života u prvoj četvrtini 20. stoljeća, što je jedinstveni primjer muzejske zbirke u Hrvatskoj, u stalni postav potrebno uključiti i prizemlje s *kuhinjom*, *sobom za poslugu* i malom *blagovaonicom*.

(1) ULAZNI PROSTOR (P- P1)

(P) PRIZEMLJE

Javni prostori - ulaz u zgradu, ulaz u predvorje, garderoba, kupovina ulaznica i muzejski dućan.

(P1) PRVI KAT

Dvokrako glavno stepenište s dva odmorišta vodi u stan na prvom katu. Stepenište je osvijetljeno dnevnim svjetlom s visokih dvokrilnih prozora koji s protežu kroz dvije etaže, a na odmorištima su stajali stalci sa sobnim biljem. Na sredini svoda nalazi se luster secesijskih stilskih karakteristika iz najranije faze koprivničke elektrifikacije koja je zamijenila prvobitnu plinsku rasvjetu.

Najstariji florealni zidni oslik izveden oko 1902. godine pomoću šablona davao je potpuni karakter ulaznom prostoru. Podrobnije ga je opisao konzervator Drago Miletić koji je oslik otkrio prilikom

istraživanja i sondiranja za konzervatorsko - restauratorsku studiju.

Pod odmorišta prekriven je originalnim keramičkim opločenjem (klinker) iz vremena gradnje vile Malančec. Stilizirani florealni secesijski motiv izveden je kombinacijom boje senfa i tirkizne boje, a pretpostavka je kako se radi o domaćoj industriji keramičkih pločica (Kalina, Zagreb) čije je pločice Carnelutti koristio i u drugim objektima. Prilikom rješavanja statike 1997. godine, dio opločenja u prizemlju je skinut i djelomično devastiran. Preporuka je da se opločenje vrati u prvobitno stanje, a komadi koji nedostaju pokušaju naći na tržištu antikviteta.

Osnovni elementi: stalak za cvijeće, kamenina, početak 20. stoljeća, par tapiserija s motivom lova (velikih dimenzija), stolić, dvije stolice, pano s uvodnom legendom i info pult - računalo s touch screenom.

(2) P1 PREDSOBLJE - "forcimer"

Predsooblje prvog kata raščlanjeno je nizom visokih masivnih vratiju koja vode u *veliki salon s erkerom, radnu sobu (sobu za dječake), zahod (pomoćno spremište)*. Velikim staklenim vratima ulazi se u sporedni zapadni hodnik čime je ostvareno bočno osvjetljenje glavnog predsooblja, a koji vodi prema stepenicama za tavan, kupaonici i stražnjem sporednom stepeništu koje vodi u kuhinju u prizemlju i stražnje dvorište. Izduženim prostorom dominira veliko podno ogledalo sa stalkom za kišobrane, vješalicom i sjajnim metalnim dijelovima što, uz dnevnu rasvjetu koja dolazi s bočnih prozora, stvara iluziju prostornosti. Osim garderobnih ormara predsoobljem dominira bista odvjetnika dr. Matije Malančeca, donatorovog oca koji je dao izgraditi obiteljsku vilu.

Osnovni elementi: namještaj (garderobni ormari, ogledalo, vješalice, stalci, stolice), Spiegler bista dr. Matije Malančeca, Spiegler skulptura žene, ostale skulpture (Meštrović, Frangeš, Mihanović), slike na zidu (pejzaž), obiteljske fotografije itd.

(3) P1 DNEVNI BORAVAK - "voncimer"

Iz predsooblja se ulazi u *veliki salon s erkerom*, najveću prostoriju u stanu, kojom dominira crno obojena blagovaonica nastala oko 1920/30. godine.

U središnjem dijelu, odvojen drvenom ogradicom s balustradama i podignut za visinu stepenice, nalazi se erker s trodijelnim prozorom u kojem je smještena mala garnitura za sjedenje (stolić za kavu i dvije fotelje) i teleskop. Drvena i zidana konstrukcija erkera djelomično su vidljive, svod je ravan, prema zidovima polukružno zaobljen, a središtem dominira veliki kristalni luster.

Način uređenja salona i izbor namještaja manje su usredotočeni na reprezentativnost, a više na udobnost prema poimanju građanskog staleža u prvim godinama 20. stoljeća. Izbor namještaja, čistom linijom i funkcionalizmom, odražava građansku kulturu stanovanja s naglašenim utjecajem srednjoevropskog kulturnog kruga, prije svega bečkog, pri čemu do izražaja dolazi prihvaćanje stila koji je nastao pod utjecajem Wiener Werkstata.

Pod velikog salona je funkcionalni lakirani hrastov parket složen u "riblju kost" i bio je, kao i ostali podovi u kući, prekriven debelim ćilimima perzijanerima, koji su oporukom pripali nasljednicima (nećaci u U.S.A., obitelji Dubravec iz Koprivnice). U popisu predmeta zabilježene su njihove dimenzije, za potpuni ugodaj i udobnost građanske kuće trebalo bi ih pribaviti novim akvizicijama, u dogovoru sa stručnjacima specijaliziranim za tu vrstu građe. Problem nedostatka tepiha i ćilima kao

dotatnih podnih obloga koje su u prvobitnoj varijanti bile u kući postojale, o čemu postoji i dokumentacija, jednak je u svim prostorijama i stoga ga kao takvog navodimo samo ovdje.

Izlaganje slika u velikom salonu svakako bi u potpunosti trebalo biti podređeno originalnom zidnom osliku, o čijem rasporedu prije otvaranja za sada još uvijek ne znamo dovoljno.

Osnovni elementi: namještaj (veliki ovalni stol sa 6 tapeciranih stolica, ogledalo, podni sat s kristaljerom, kredenc, vitrina za srebrninu, trosjed, stolić za kavu, police, stolići - konzole, stalci), koncertni klavir Mire Malančec, namještaj erкера (drvena ograda, stolić za kavu, dvije fotelje, teleskop), kristalni luster, kaljeva peć, paravan za kaljevu peć, pribor za ugljen (oko 1900.), zbirka stakla i kristala (izložena u kristaljeri), zbirka porculana i keramike (izložena u kredencu), zbirka srebra i metala (izložena u tzv. "Silberkasten"), zbirka slika, osobni predmeti, fotografije, note, tekstil, modni akcesorij (zavjese, stoljnjac, tabletići, jastučići, presvlake) itd.

(4) P1 MALI SALON (DJEVOJAČKA SOBA)

Mali salon podijeljen je u tri sadržajne cjeline s dovoljno slobodnog prostora za kretanje i preoblikovanje prostora, ovisno prema određenoj situaciji. Cjeloviti karakter prostoru daje secesijski zidni oslik i visoka kaljeva peć izvedena od nježno zelenih pećnjaka boje pistacije.

Osnovni elementi: prostor za spavanje (krevet, noćni ormarić, psiha), prostor za rad i učenje (mali pisaći stolić), prostor za odmor (sjedeca garnitura: stolić, klupa, stolice), vitrina s predmetima 18. stoljeća, kaljeva peć, paravan za kaljevu peć, pribor za ugljen (oko 1900.), luster, stolna svjetiljka, zbirka slika, osobni predmeti, fotografije, note, tekstil, modni akcesorij (zavjese, stoljnjac, tabletići, jastučići, presvlake) itd.

(5) P1 GLAVNA SPAVAONICA - "šlafcimer"

Spavaća soba je dvokrilnim drvenim vratima spojena s velikim salonom (dnevnom boravkom) i dječjom sobom (sobom za dječake). Spavaonicom dominira par velikih mesinganih kreveta jednostavnih, čistih linija spojenih u bračnu postelju na uobičajenom središnjem položaju u prostoriji. Veliki metalni krevet prekriven je presvlakom od zlatnožutog satena. Na zidnoj je stijeni iznad uzglavlja postavljeno raspelo i oleografija Bogorodice u širokom pozlaćenom drvenom okviru, a s lijeve i desne strane vise konvencionalni portreti bračnog para Malančec iz 1939. koje je naslikao njihov sin Fedor. Soba je namještena bijelim secesijskim namještajem na čijim je prednjim frontama rukom oslikano poljsko cvijeće (makovi, razlići). Modernizam prostora na prijelazu 19. u 20. stoljeće postignut je odabirom secesijskog namještaja koji je oko 1900. postao omiljen u oblikovanju građanskih enterijera bečkog kulturnog kruga. Istom stilskom izrazu, koji je određen u vrijeme izgradnje vile, pripada i manja secesijska kaljeva peć (pregrađivana ?) plavo - zelenih tonova i luster te par zidnih noćnih lampi postavljenih na stijeni iznad uzglavlja.

Osnovni elementi: spavaća soba (bračni krevet, dva noćna ormarića, trokrilni ormar, psiha, komoda s ogledalom, stolić), kaljeva peć, paravan za kaljevu peć, pribor za ugljen (oko 1900.), luster, par zidnih svjetiljki, zbirka slika (obiteljski portreti, raspela, glazbena kutija s figurom Bogorodice), osobni predmeti, fotografije, tekstil, modni akcesorij (zavjese, dekori, tabletići, jastučići, presvlake) itd.

(6) P1 RADNA SOBA - SOBA ZA DJEČAKE S BIBLIOTEKOM

Prostorija je velikim drvenim vratima vezana sa spavaćom sobom roditelja, natkrivenim drvenim balkonom, predsobljem i kupaonicom, a tijekom vremena (1902. - 1985.) je pretrpjela znatnije preinake što je ovisilo o namjeni prostorije i osobama koje su je koristile. Soba za dječake podijeljena je u nekoliko sadržajnih cjelina s dovoljno prostora za boravak braće. Zanimljiva je veza na balkon prvog kata (iznad verande) gdje se svojevremeno (prema starim fotografijama) nalazila garnitura od pletene šibe za odmor i sjedenje koja je u prvom stalnom postavu bila izmještena na tavan. Karakter prostora određuje visoka smeđa kaljeva peć, odabir i raspored namještaja, ali i odabir niza predmeta koji su povezani uz odvjetničku profesiju dr. Matije Malančeca, oca i dr. Vladimira Malančeca, donatora (držalo, pero, tintarnica, štambilji, skulptura Pravde povezanih očiju, pravni spisi, kožna mapa, naočale u kožnoj futroli ...)

Kao zanimljivi oblik izlaganja javlja se mogućnost da se u ladici radnog stola čuva, zaštićen u posebnoj mapi, izbor osobnih dokumenata donatora (krsni list, svjedodžba, dekret za imenovanje, pisma, spisi). Svi bi dokumenti trebali biti konzervirani i postavljeni na posebne zaštitne kartone i u zaštitne košuljice kako bi ih zainteresirani pojedinci mogli pogledati. Druga mogućnost je da se u posebnoj mapi s plastičnim košuljicama (portofolio) izlože dokumenti u vidu fotografija u boji u prirodnoj veličini.

Osnovni elementi: prostor za spavanje (dva odvojena kreveta, dva noćna ormarića), prostor za rad i učenje (dva jednaka pisaća stolića), sekretar 18. stoljeće, prostor za odmor (okrugli stol s garniturom za sjedenje, kanape), luster, stolne svjetiljke, kaljeva peć, paravan za kaljevu peć, pribor za ugljen oko 1900., stalak za novine oko 1900., ormar za knjige, ormar za violine, mandolinu i note, komoda, stolić za kavu, garnitura za sjedenje, slikarski stalak Fedora Malančeca, zbirka slika, osobni predmeti, fotografije, note i stalak za note, zbirka violina, tekstil, modni akcesorij (zavjese, stolnjaci, tabletići, jastučići, presvlake) itd.

(6a) P1 OBITELJSKA BIBLIOTEKA

Biblioteka sadrži više od 3.500 svezaka, od čega oko 150 primjeraka pripada u stare i rijetke knjige. Obiteljska biblioteka obogaćuje prostor radne sobe, a svojim sadržajem odražava intelektualni duh i kulturu tri generacije obitelji Malančec. Nalazila se u svim dijelovima stana, no glavnina je stajala u radnoj (dječjoj ?) sobi i sobi donatora.

(7) P1 KUPAONICA - "badecimer"

Kupaonica je tijekom godina obnavljana, no izvorni je karakter te prostorije očuvan zahvaljujući kotlu za grijanje vode s tušem, ali i kamenom umivaoniku s početka stoljeća koji je sačuvan na tavanu. U jednoj od preinaka zidovi su opločeni bijelim keramičkim pločicama. Podna obloga je iz ranije faze, a u središtu je otvor za odvod (sifon). Umivaonik se nalazi do prozora, iznad umivaonika je ogledalo, do njega bijeli visoki drveni stolić, a na zidu drvena vješalica za ručnike. S druge strane prozora nalazi se kada s tušem i starim bojlerom na drva i ugljen. Nasuprot umivaoniku nalazi se ležaj s povišenim naslonom za glavu (otoman) prekriven bijelom vunenom tkaninom s utkanim geometrijskim motivima. Iznad ležaja je veliki bijeli sat.

Tu se još, slobodno smještena u prostor kupaonice, nalazi drvena stolica za ljuhanje. Ugodaj sanitarnog prostora s početka 20. stoljeća moguće je postići pažljivim odabirom sanitarnog mobilijara, ali i ambalaže kozmetičkih proizvoda (sapuni, mirisne vodice, parfemi, pribor za brijanje i održavanje osobne higijene...) kojih su se primjerci sačuvali na tavanu i u podrumu Zbirke. Jedna od mogućnosti je i naknadno akviziranje sanitarnog mobilijara iz vremena oko 1900. - 1930.

(8) P1 MALA RADNA SOBA - KABINET DONATORA DR. VLADIMIRA MALANČECA

Uređen radni prostor sa stolom, vitrinama i policama za knjige.

Kao oblik izlaganja javlja se mogućnost da se posjetitelj, uz korištenje posebne muzejske opreme (vitrine, ladice na izvlačenje sa staklenom zaštitom), interaktivno uvede u "istraživanje" (traženje po donatorovim ladicama) i pregledavanje manjih zbirki koje je donator prikupio: obiteljske fotografije, zbirka razglednica i dopisnica, numizmatička zbirka.

Svi izloženi predmeti trebali bi biti konzervirani i zaštićeni od dodira i svjetla i mogli bi se pogledati samo uz osobno uključivanje zainteresiranog posjetitelja (element igre).

Osnovni elementi: prostor za rad (pisaći stolić), luster, stolne svjetiljke, stalak za novine, oko 1900., ormari za knjige i manje zbirke, zbirka slika, osobni predmeti, fotografije, note, tekstil, modni akcesorij (zavjese, stolnjaci, tabletići, jastučići, presvlake), obiteljske fotografije, numizmatička zbirka, zbirka starih razglednica itd.

(9) P1 - P STRAŽNJE STUBIŠTE

Poluzatvorenog karaktera, namijenjeno osoblju i povremenom prilazu u dio objekta koji ima polujavni karakter.

Osnovni elementi: slike / skulpture, stalci za cvijeće i zavjese.

(10) P KUHINJA + OSTAVA - "špajz"

Na temelju građe očuvane na tavanu, a u prvom postavu odbačene kao nezanimljive, moguće je rekonstruirati *bijelu kuhinju* iz vremena prve četvrtine 20. stoljeća.

Osnovni elementi: radni stol, kuhinjske stolice (bijeje), zidne police za tanjure, ugrađeni kuhinjski ormari, kredenc, bijela zidana kuhinjska kaljeva peć (1900. - 1930.) ili električni / plinski štednjak (1930. - 1950.), grubo kuhinjsko posuđe, police za smočnicu (*špajz*).

(11) P SOBA ZA POSLUGU - *soba za curu*

U sobu za posluhu se ulazilo iz kuhinje, a bila je namještena starim sobnim namještajem (altdeutsch).

Osnovni elementi: spavaća soba, dva ormara, krevet, noćni ormarić, mali stolić, stolica.

(12) P MALA BLAGOVAONICA oko 1900. - "špajz

Iz advokature i hodnika od strane kuhinje ulazi se u malu priručnu blagovaonicu koja je opremljena namještajem iz vremena izgradnje kuće. Garnitura u smeđe bajcanom drvetu s izrezbarenim

cvjetnim aranžmanima i koži na kojoj su utiskivanjem izvedeni florealni motivi, klasičan je primjer secesijskog stila. Način uređenja blagovaonice i izbor namještaja usredotočeni su na funkcionalnost i udobnost prema poimanju građanskog staleža u prvim godinama 20. stoljeća.

Izlaganje slika u blagovaonici u potpunosti bi trebalo biti podređeno originalnom zidnom osliku, o čijem rasporedu prije otvaranja za sada još uvijek ne znamo dovoljno.

Osnovni elementi: namještaj (veliki pravokutni stol sa 6 tapeciranih stolica, kredenc, vitrina za porculan, fotelja, stolić za kavu, stalci za cvijeće), luster, peć, zbirka porculana i keramike (izložena u kredencu), zbirka slika, osobni predmeti, fotografije, tekstil, modni akcesorij (zavjese, stolnjaci, tabletići, jastučići, presvlake).

(13) PREDSOBLJE PRIZEMLJA I., II.

Osnovni elementi: slike Fedora Malančeca, slike Rudolfa Krušnjaka i tema Gjuro Carneluti i Koprivnica.

(14) P MALA SVEČANA DVORANA

Na činjenicu da je mala svečana dvorana bila odvjetnička kancelarija kao dio stalnog postava podsjećaju dvije velike pravničke diplome (diploma dr. Matije Malančeca iz 1890., diploma dr. Vladimira Malančeca iz 1924.).

U tom bi se prostoru mogli izložiti, osim planiranih povremenih izložbi, važniji povijesni dokumenti vezani uz obitelj Malančec (grbovnica, rukom pisane srednjovjekovne listine). Među ostalim dokumentima i arhivalijama koje se čuvaju u Zbirci Malančec, nalazi se veći broj svežnjeva pravnih spisa (osobne korespondencije), obiteljskih fotografija i sitnog inventara koji nije pobrojen, ali koji određuje ambijent i čini sastavni dio inventara zbirke.

(15) P POVREMENE IZLOŽBE

Teme povremenih izložbi potrebno je realizirati interdisciplinarno, zajedničkim naporima kustosa različitog stručnog i znanstvenog profila: povjesničara, povjesničara umjetnosti, muzejskog knjižničara, sociologa, muzikologa (...). Ovdje navodimo samo mali dio prijedloga za povremene izložbe koje ne bi glorificirale lik donatora, nego bi se iz različitih rakursa nastojale obraditi najrazličitije teme i vremensko razdoblje kraja 19. i početka 20. stoljeća u kojem su obiteljske vrijednosti i složeni društveni odnosi stavljeni u kontekst povijesnog razvoja male građanske Koprivnice.

Povremenim izložbama ostvarila bi se dinamika aktivnosti i prisutnost muzejske zbirke u javnosti i tako se na artikulirani način prezentiralo znanje o životu Koprivnice u 20. stoljeću. Pritom bi naglasak bio stavljen na objektivnost, znanstvenost i komunikaciju kojima bi se u vrednovanju prošlosti nastojala obraditi i predstaviti slojevitost i složenost društvenih odnosa, a odbaciti paseizam i nostalgija u smislu "dobrih starih vremena".

Obitelj - temelj građanskog društva 1850. - 1950.: izgrađivanje statusa obitelji Malančec u kontekstu povijesnih odnosa 19. i 20. stoljeća u Koprivnici, usporedna kronologija obitelj Malančec - Koprivnica 1850. - 1950. (1985.), Koprivnica u vrijeme dolaska obitelji iz Miholjanca, prvi koprivnički doktor prava, dr. Matija Malančec i izgradnja odvjetničke kancelarije, Prvi svjetski rat, Koprivnica

u međuratnom razdoblju, koprivnički gradonačelnici u 20. stoljeću, Drugi svjetski rat, poslijeratno razdoblje itd.

Građanski sloj kao nositelj kulture, politike i društvenog života: Koprivnički pravnici u 20. stoljeću; pravničke diplome i pravni dokumenti iz arhiva obitelji Malančec; pravnici, gradonačelnici i političari Koprivnice; Vladimir Malančec, najmlađi koprivnički gradonačelnik; obitelj Malančec i politika u Koprivnici između dva rata; politička zbivanja u Koprivnici 1850. - 1950. (nemiri, demonstracije, izbori); obitelj Malančec i novine (Koprivnički Demokrat, prve novine u Koprivnici); obitelj Malančec i sport u Koprivnici (NK Slaven, teniska reprezentacija); društveni i kulturni život Koprivnice između dva rata (novine, kazalište, glazba, ples); društveni i kulturni život Koprivnice u 20. stoljeću; svijet koprivničkih gospođa itd.

Sakralna umjetnost: svete sličice, molitvenici, krunice, raspela itd.

Moda: odjeća i krojevi, akcesorij, nakit itd.

Fotografija: najstariji koprivnički fotografi iz albuma obitelji Malančec, Fedor Malančec kao fotograf, albumi, stare razglednice, dopisnice i čestitke iz posjeda obitelji Malančec itd.

Izgradnja Koprivnice u 20. stoljeću: Cjuro Carnelutti i Koprivnica, plinifikacija, elektrifikacija, vodovod, telefon, asfalt, uređeno klizalište na Bašči, uređeno kupalište na Šoderici, uređivanje gradskog perivoja itd.

Male zbirke: dokumenti i arhivalije, slike, crteži, grafike, numizmatika, primijenjena umjetnost, pribor za pušenje, stare razglednice i dopisnice, knjige, violine i notni zapisi itd.

IV. ZAKLJUČAK

Problem zapuštenosti osnovni je problem Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec, stoga je neophodna sanacija cjelokupne zbirke što je potrebno pažljivo i temeljito planirati. O pristupu sustavnijoj sanaciji zbirke, objekta i okućnice počelo se razmišljati tek nedavno, a Muzej grada Koprivnice sustavnom pristupu konzervatorskih i restauratorskih radova može pristupiti tek nakon izrade cjelovitog i osmišljenog *Programa konzervatorskih i restauratorskih zahvata Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec*. Taj je proces potrebno planirati na dvije razine koje bi se trebale obavljati istovremeno:

Prva faza : konzervatorski i restauratorski radovi na nepokretnoj muzejskoj građi (objekt, stolarija i okovi, zidni oslik, kaljeve peći ...)

Druga faza: konzervatorski i restauratorski radovi na pokretnoj muzejskoj građi (predmeti, arhivalije).

Odnosno, u prvoj fazi **zaštita nepokretnih spomenika kulture** odvijala bi se kroz preventivnu zaštitu, konzervatorske i restauratorske radove dok bi se paralelno trebala **odvijati zaštita pokretnih spomenika kulture**. Kako se radi o procesu koji je izuzetno složen, osjetljiv i skup, prije izrade posebnog plana konzervatorskih i restauratorskih radova, potrebno je planirati fizičko izmještanje nerestaurirane pokretne muzejske građi u privremeno muzejsko spremište, ali i prihvat obrađenih predmeta u vrijeme izvođenja radova na objektu. Podrazumijeva se kako će objekt u vrijeme radova biti zatvoren za javnost.

Prva faza. Konzervatorsko - restauratorska istraživanja na objektu iznašla su novine koje bi trebale značajnije utjecati na konzervatorske i restauratorske radove na samom objektu. Konzervator Drago Miletić otkrio je izuzetno vrijedan i zanimljiv prvi sloj oslika iz 1902/3. iz vremena podizanja objek-

ta. Radi se o bogatom i na hrvatskim prostorima jedinstvenom višebojnom zidnom osliku pomoću šablona sa secesijskom ornamentikom. Kako se radi o izuzetnoj rijetkosti, trebalo bi pretpostaviti restauraciju (ili barem djelomičnu restauraciju i rekonstrukciju) najzanimljivijih dijelova oslika kojim je prekrivena cijela unutrašnjost vile. Trebalo bi djelomično izmijeniti dotrajalu stolariju, a za normalno funkcioniranje zbirke tijekom čitave godine trebalo bi pretpostaviti centralno grijanje koje neće narušiti ambijent vile. Trebalo bi stvoriti ugodnu atmosferu životnog prostora iz prve četvrtine 20. stoljeća. Možda bi bilo potrebno razmisliti i o projektiranju sustava grijanja skrivenog u starim grijaćim tijelima.

Isto tako, u prvoj bi fazi valjalo urediti **prostor podruma, tavana i dvorišnog objekta**, tako da radni prostori nisu u cijelosti izmješteni izvan objekta.

U **drugoj fazi** trebali bi slijediti konzervatorsko-restauratorski zahvati na namještaju, umjetninama (slikama, skulpturama, grafikama), tekstilu, osobnim dokumentima i arhivalijama i biblioteci. Svakako bi trebalo očistiti i obnoviti zanimljiva rasvjetna tijela s karakterističnim detaljima iz vremena prve elektrifikacije Koprivnice.

Nadalje bi trebalo sanirati namještaj, presvući najoštećenije sofe i stolice tekstilom koji odgovara vremenu i stilu svakog pojedinog predmeta. Tekstil bi trebao biti identičan prvom sloju materijala kako bi što više sačuvao kolorit i ugođaj ambijenta u kojem je u prvoj četvrtini 20. stoljeća boravila ova građanska obitelj. Sanaciji namještaja i drvenih predmeta (satova, ogledala...) potrebno je posvetiti izuzetnu pozornost jer se radi o vrlo vrijednom materijalu. Potrebno je izvesti sljedeće radnje po fazama: fumigacija cjelokupnog namještaja, čišćenje, učvršćivanje i popravak (pa čak i rekonstrukcija) oštećenih dijelova, laštenje i poliranje.

Uzorke starih presvlaka potrebno je sačuvati za dokumentaciju uz fotografiju u boji oštećenog predmeta (npr. stolice). Treba napomenuti kako su stare dekorativne tkanine izmijenjene tako da nemamo potpuni uvid u pravu sliku koja je prethodila obnovi namještaja iz ranijih razdoblja. Za pretpostaviti je kako su se ispod slojeva nove tkanine barem djelomično očuvali uzorci originalnih tkanina. Za stolice, fotelje i sofe za koje nije pronađena odgovarajuća tkanina, potrebno je upotrijebiti jednoboju tkaninu u odgovarajućoj boji, a dotrajali uzorak tkanine spremite, čime se ostavlja mogućnost da se prilikom neke buduće obnove pronađe neko bolje rješenje.

Tekstil je najugroženiji dio zbirke. Međutim, mekoća, vrsta, boja i način korištenja tekstila kao materijala u stanovanju, upravo u originalu daje doprinos cjelokupnom ambijentu građanske kuće. Zavjese, pokrivači, stolnjaci, vezeni predmeti... bili su najizloženiji utjecaju svjetla duži niz godina. Potrebno ih je očistiti i oplemeniti, a istrošene dijelove zamijeniti i rekonstruirati. Procjenu poslova na zaštiti tekstila i poslove zaštite potrebno je povjeriti stručnjaku - restauratoru za tekstil. Najbliži stručnjak ovog profila nalazi se u Gradskom muzeju Varaždin i s njim bi trebalo izraditi plan potreba, financijsku konstrukciju i poslove zaštite.

Dokumente i arhivalije potrebno je povjeriti stručnjaku za konzervaciju i restauraciju papira koji će specijalnim tehnikama zaštititi ovu osjetljivu građu. Stručnjak za papir trebao bi dati prijedlog zaštite ove osjetljive građe. Najbliži stručnjak ovog profila nalazi se u RC Ludbreg, odnosno u NSK Zagreb. Zbirka slika zahtijeva stručno čišćenje svih 130 komada, ovisno o tehnici, učvršćivanje, rekonstrukciju i izmjenu dotrajalih okvira, a u slučaju vrijednosti, i restauraciju okvira. Rad na ovoj vrijednoj zbirci potrebno je povjeriti stručnjaku - restauratoru za slike koji će, u dogovoru s kustosom - voditeljem zbirke, izraditi listu prioriteta najnužnijih konzervatorskih i restauratorskih zahvata, a nakon toga plan i program restauratorskih zahvata uz procjenu radova (vremensku, financijsku).

Predmete primijenjene umjetnosti i umjetničkog obrta, kojih je i najveći broj (staklo i kristal, porculan i keramika, srebro i metal), moguće je očistiti i konzervirati u vlastitoj muzejskoj radionici.

Tek nakon najnužnijih konzervatorsko-restauratorskih zahvata moguće je pristupiti uspostavi nekadašnjeg ambijenta, preciznije, jedne od faza nekadašnjeg ambijenta jer je obitelj Malančec u razdoblju od 1902. - 1985. godine, tijekom svog boravka i života u vili, u nekoliko navrata mijenjala raspored i namjenu prostorija, ovisno o životnim potrebama i okolnostima u kojima su živjeli tijekom gotovo cijelog 20. stoljeća.

Kako se radi o jedinstvenoj ambijentalnoj muzejskoj cjelini koja svojim značajem prelazi uske lokalne i regionalne okvire, naša je moralna obveza struke, ali i zajednice, da odredimo način na koji će struka, planirano i multidisciplinarno, odrediti prioritete i princip djelovanja s vrhunskim muzejskim proizvodom kao konačnim ciljem.

Bilješke:

1. Napominjem kako je vila Malančec podignuta na mjestu zemljanih renesansnih bedema Koprivnice tako da bi se u daljnjim istraživanjima koprivničke zemljane fortifikacije mogla otvoriti mogućnost i potreba za arheološkim istraživanjem u neposrednoj blizini objekta.
2. Prvi stalni postav Muzejske zbirke dr. Zbirke Malančec Koprivnica otvoren je za javnost 1989. godine. Postav se mogao razgledati do 1991. godine kada je po nalogu Ministarstva kulture RH sklonjen zbog ratne opasnosti sve do 1995. godine.
3. U inventarnoj knjizi upisano je 66 umjetničkih slika i 10 satova što nije ni desetina predmeta.
4. Dolaskom kustosa 1995. godine, nakon upoznavanja sa stanjem zbirke koja je uslijed ratne opasnosti bila zapakirana od 1991. do 1995. godine, uz reviziju zbirke slika provedenu 1996./7. i opću reviziju muzejske zbirke provedenu 2000. godine, započeta je sustavna valorizacija i revalorizacija cjelokupne muzejske građe, nova katalogizacija i dokumentiranje uz izradu primjerene fotodokumentacije i provođenje osnovnih zaštitnih mjera na pojedinim predmetima. Sustavno provođenje ovog posla započelo je već 1995. - 1998. godine katalogizacijom i valorizacijom radova koprivničkog slikara Fedora Malančeca, donatorovog brata, što je objavljeno u monografiji "Fedor Malančec - koprivničke kronike". Time je, uz katalošku obradu predmeta, započelo, osim istraživanja i proučavanja života i stvaralaštva Fedora Malančeca, svestrano istraživanje života i djelovanja donatora dr. Vladimira Malančeca, ali i ostalih članova obitelji Malančec koja je kroz dvije generacije na kraju 19. i tijekom 20. stoljeća odigrala važnu ulogu u životu građanske Koprivnice što osim bogate zbirke dokumenata i arhivalija potvrđuju fotografije iz obiteljskih albuma, snimljene između 1850. i 1985. godine.
5. Klub koprivničkih intelektualaca, studenata i akademski obrazovanih građana koji ima tradiciju od 1926. godine.
6. Spomenute standarde navodi Muzej grada Zagreba koji ih je koristio u novom stalnom postavu.

Izvori:

1. Testament dr. Vladimira Malančeca od 1985.
2. Zapisnik ostavinske rasprave.
3. Rad je skraćena verzija muzeološke studije iz 2002. godine koju su recenzirali Željka Kolveshi, muzejska savjetnica Muzeja grada Zagreba i dr. sc. Tomislav Šola s Katedre za muzeologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu

Literatura:

1. ŠPOLJAR, Marijan. Slike iz zbirke dr. Vladimir Malančec. Predgovor. Koprivnica, Galerija Koprivnica, 30. travnja - 18. svibnja 1986.
2. ŠPOLJAR, Marijan. Pejzaž iz zbirke dr. Vladimir Malančec. Predgovor. Koprivnica, Izložbeni prostor poslovne zgrade Podravke, 3. - 17. listopada 1988
3. Grupa autora*. Prvi stalni postav Muzejske zbirke dr. Vladimir Malančec. Prospekt. Koprivnica, Muzej grada Koprivnice - Donacija dr. Vladimir Malančec, listopad 1989.
* Konceptcija izložbe, inventarizacija: Marijan Špoljar; Suradnici, inventarizacija: Venija Bobnjarić, Oka Ričko, Vlatka Pavtć, Miroslav Klemm, mr. Stanko Staničić, dr. Zorko Marković.
4. JALŠIĆ ERNEČIĆ, Draženka. Donacija dr. Vladimir Malančec Koprivnica - Život građanske Koprivnice (Muzeji i galerije). Prikaz. Zagreb, Kontura art magazin, Godina 10, broj 64 - 65., II./ III./ IV. 2000., strana 76. - 77.
5. JALŠIĆ ERNEČIĆ, Draženka. Donacija dr. Vladimir Malančec Koprivnica. / Vodič kroz zbirke Muzeja grada Koprivnice. Koprivnica, Muzej grada Koprivnice, 2001.

SUMMARY

Draženka JALŠIĆ ERNEČIĆ

MUSEUM COLLECTION dr. VLADIMIR MALANČEC, KOPRIVNICA - A MUSEOLOGIC CONCEPTION, MUSEOLOGIC PROGRAMME AND PERMANENT EXHIBITION OF THE MUSEUM COLLECTION dr. VLADIMIR MALANČEC

The Koprivnica barrister, dr. Vladimir Malančec (1898 - 1985), left in his will upon his death, to the Museum of Koprivnica and the town of Koprivnica, in 1985, his villa with its lot, built in the oldest part of town with its complete inventory and numerous valuable collections. According to the kind of the donated museum items, dr. Vladimir Malančec Collection presents a unique ambiance unit from the early 20th century, which possesses elements of a memorial collection, except for its artistic and cultural-historic value. The Museum Collection dr. Vladimir Malančec is unmatched in its kind in Croatia, with regards to the number of original objects and the entire ambiance of the stylistic period representing the turn of the 19th and 20th century. The fundamental mission of the Collection is that, as a separate unit (department) of the Museum of the Town of Koprivnica, in a complete, interdisciplinary, dignified and fully positive way and using the vocabulary of the museum profession, it speaks of the basic values, self-respect and respect of the family as a fundamental form of the human society. The intention is to preserve and present the general good as an ambiance unit of a middle-class home, its surroundings and the entire furnishings with separate collections which present middle-class and family values of the first quarter of the 20th century, with its fast shift of events, discoveries and changes, of completely changed material, spiritual and social values, way of life and thinking, mutual relations of individuals, relations within a family and the community. The ambiance unit of a middle-class house, its surroundings and museum items owned by a distinguished Koprivnica family, show us the knowledge of life accumulated in history for the present time and the future, whilst trying to completely, interdisciplinary and transdisciplinary reconstruct and paint the entire way of life and a part of Koprivnica history, its multiple layers and changeability, from the late 19th to the last quarter of 20th century. The museum exhibition posted on the principles of general theory of heritage, reflects historic, cultural, artistic, constructional, economic, political, religious, social and family aspects which had been built into a complex, completely preserved interior of a middle-class home dating from the early 20th century, presented in a way which is communicative, interesting and comprehensive to all levels of visitors. The emphasis is on the human act of donation as a foundation for reflexion about problems where perseverance, love and passion are the basics of the museum profession.